(SRI S. R. KANTEI)

STATEMENTS II.

	Taluka	Number of Primary Schools	Number of Middle Schools	Number of High Schools	
1.	Gulbarga	113	3	9	
2.	Yadgir	125	11	3	
3.	Jewargi	102	4	2	
4.	Shahapur	126	2		
5.	Shorapur	148	11	2	
6.	Chincholi	119	5	1	
7.	Chitapur	104		3	
8.	Aland	126	3	6	
9.	Sedum	79	10	2	1
10.	Afzalpur	59	12	•••	
	Total	Manual Annie de Company de la	designed the Salating States	management pullbrain.	
	, 100 Av. 10	1,101	61	28	

BUDGET ESTIMATES FOR 1966-67

General Discussion

(Debate continued)

Mr. SPEAKER .- Now general discussion on the Budget Estimates.

ಶ್ರೀಮಾಡಿ ನಾಗರತ್ನವ್ಮೆ ಹಿರೇಮಠ್ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಶ್ರೀರಾಮನ ಸಹನಾಯಂತ್ರ—ಕೃಷ್ಣನ ನಂಧಾನದ ತಂತ್ರ—ಹಗಡೆ ಮನೆತನದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಮಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಅಯವ್ಯಯ ವರದಿಯನ್ನು ಭಾವುಕತೆಯುಂದ ಸ್ಪಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ''ಸರ್ವಂ ನಂದಿಗ್ಡ ಮಯಂ ರಾಷ್ಟ್ರಂ'' ಎನ್ನುವ ನನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾದ ಪರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ''ಲೋಕೋ ಭಿನ್ನರುಚಿಕಿ'' ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವಂತಹ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುವುದು ಅವತಾರ ಪ್ರಯಪದಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ನಡಿಲಿಸಿ ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ನಡಿಲಿಸಿ ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಪಾನನಿರೋಧವಾದಿಗಳಿಗೆ ತಾಪ್ತ ಹಣವ ಮುಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಲು ಕೆಲವು ತರಿಗಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಕೋಪ, ಭೋಗ ವನ್ನುಗಳ ಮೇಲೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ತೆರೆಗೆ ಹಾಕಲು ಪ್ರಮತ್ನಿಸಿದರೆ ಭೋಗಪ್ರಿಯರ ಶಾಪ್ತ ಈ ಕೋಪ, ತಾಪ ಶಾಪಗಳ ಫಲ ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕವನು ತ್ಯಾಗಪ್ರಿಯ ರೈತ. ಯಾರ ಕೋಪ, ತಾಪ್ಕ ಶಾಪಗಳಿಗೂ, ಬೆದರದೆ ತ್ಯಾಗವೆಂಬ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುವ ಕೈತನಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಲತಿರಬೇಕು, ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಿ ಶ್ರಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಬರಲೆಂದು ಹಾರೆಕ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಆಯುವ್ಯಯ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೇರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅ—ಆ ಇಡೆಯೇ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅಶನ, ಅರಿವೆ, ಅರಿವು, ಅನರೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಅರ್ಥಾತ್ ಹೊಟ್ಟೆ, ಬಟ್ಟೆ, ವಿದ್ಯೆ, ವನತಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ವರದಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅ—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಡಿನಲು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಥರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

" ಮಾರಿ ಕಣ್ಣು ಹೋತನ ಮೇಲೆ ಎಂಬಂತೆ " ತೆರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ರೈತನಮೇಲೆ ಬದ್ದಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ''ತರಿಗೆ ಕಣ್ಣು' ಸಿರಿವಂತರಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತಾಗಬೇಕು. ಭೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳಬೇಕು. ಅಂತಾದರೆ ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ನೆರವು ಕೊಡಬಹುದು. ಬಡ ನೌಕರನಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದೆುದು ರೂಪಾಯಿನ ನಹಾಯ ಧರ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳು, ಧೂಮ ಪಾನೀಯಗಳು, ಸೌಂದರ್ಯೋಪಕರಣಗಳು, ಮನರಂಜನೆಯ ಆಟ, ಕೂಟಗಳ ಮೇಲೆ ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ನಾಲದು. ಇದನ್ನೆ ರ್ಲ್ಲಾ ಖಾಷಿ ತೆರಿಗೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ಖಾಷಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ, ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಸಾಲದಿಂದ ಹನುಮಂತನ ಬಾಲದಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 144 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲದ ಭಾರ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹತ್ತು ಜನರಿರುವ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ 1,440 ರೂ. ಗಳಷ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲ, ಅದು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಖುಷಿ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಜಾಸಿ, ಅದರೂ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲ ಹಾಕಿರಿ. ಬರುವ ಅದಾಯದಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ನೂಚನೆ ಕೊಡಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಸಿನಿಮಾ ಚಿತ್ರ ಹಂಚಿಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳು ವಂತಹ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲ. ಅವರದು ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗ. ಹಂಚಿಕೆದಾರರು, ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶಕರ ಮಧ್ಯೆ ನುನುಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹಲವು ಸಿನಿಮಾ ತಪ್ಪರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಜರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಸಿ ಇದು ನಿಜವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲೆಂದು ನಲಹೆ ಮಾಡುತೆ (ನೆ.

ಇನ್ನು ನಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹೆಚ್ಚಳಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರದಿಯಲ್ಲ ನಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಂಪನ್ಮೂಲ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರವು ನಂಪನ್ಮೂಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯು ಧೋರಣಿ ತಳೆದಿದ್ದರೂ ''ಮೆತ್ತಗಿದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆರಡು ಗುದ್ದು'' ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿನುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಇದ್ದು ದ್ದರಲ್ಲಿಯೇ, ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ನಂಪನ್ಮೂಲ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಂಪನ್ಮೂಲದ ಫಲ ಯಾರಿಗೆ ನಲ್ಲುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳೊಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

ಹೆಚ್ಚಾದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಿಯ ನಂಪತ್ತು । ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತ । ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನರ ಕೈಯೊಳಗೆ । ಉಳಿದಿದ್ದು ಪ್ರಭಾವಿಗಳ ಜೀಬನೊಳಗೆ ॥

ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಾಗದೆ, ದೈವದತ್ತ ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಲ್ಲ, ತೆರಿಗೆ ಭಾರ, ನಾಲದ ಭಾರ, ಇಳಿಮುಖವಾಗು ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾಲ ಮಿತಿ ಮೀರಿವಾಗ ರಿಜರ್ಫ್ನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂದೇಹಿಸಬಾರದೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುವುದು, ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇ ಕೇಳುವುದು, ಈ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗ ಬೇಕು. ಈಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ, ಕೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುತ್ವ ಒಂದೇ ರೀತಿ, ನೀತಿ. ನಿಷ್ಟೆಗಳಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಕ್ರಮದಿಂದ, ಅರ್ಥಾತ್ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳಿಂದ, ಆಯವ್ಯಯದಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶತಾಯಗತಾಯ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಂಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪ್ರಯತ್ನಿನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಳಿತದ ರೀತಿ ಮೊದಲು ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಆಗಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದದ್ದು. ಲಂಡ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳ ಪ್ರಭಾವ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರೈ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು, ಧಾಸ್ತಾನುಕೋರರನ್ನು ಹಿಡಿದದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲ

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್)

ಹಿದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಪಾದನೆ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹಿದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತದ ರೀತಿ, ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣಿ ಆಗಿ ದೇಶದ ಅಯವ್ಯಯ ಹೆಚ್ಚಲೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು.

2-00 P.M.

ಏಕ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವನೂಲ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೆಕ್ಕಿಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ''ಏನಿದ್ದರೇನು'' ಪನಯಲ್ಲಿ ಏನ್ರಿ ಎನ್ನು ವಳೇ ಇಲ್ಲದವೇಲೆ ಎಂಬಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದರೇನು ? ರೀತಿ ನೀತಿ, ವಿಚಕ್ಷಣಿಗಳಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥ. ಹಕ್ಕಿ, ಪಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಇಲಹೆಗ್ಗಣಗಳಿಗೆ, ಮಣ್ಣು ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ, ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವಂತಾಗಬಾರದು. ಈ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವ ಅಕ್ರಮ, ಅನ್ಯಾಯ, ಅನೀತಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. "ಬೇಲ ಹೊಲ ಮೇಯುವಂತಾಗಬಾರದು''. ವಿಚಕ್ಷಣಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಗಳಿಂದ ಏಕಸ್ಟಾಮ್ಯದ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿರಿ.

ಯುದ್ಧ, ಮುಂತಾದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಘಟನೆಗಳಿಂದ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪದಿಂದ, ದೇಶದ ಆಯ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಏರುಷೇರುಗಳಾಗುವುದು ನಹಜ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವರು ಕುರಿ ತೋಳ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ವೃಥಾ ಆಪಾದಿಸುವುದು ತಾಳ್ಮೆಯ ಅಭಾವವೆಂದು ಹೇಳಬೇ ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ, ಪದಚ್ಯುತರಾಗಬೇಕು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಬೇಕು, ಚುನಾವಣಿಗೆ ನವಾಲ ಹಾಕಬೇಕು, ವಗೈರೆ ಹೇಳುವುದು, ತೋಳ ಬಂತು, ತೋಳ ಬಂತು, ಎಂದು ತಮಾಷೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ಕೆ ಕುರಿಕಾಯುವ ಹುಡುಗನ ಗತಿ ಅದೀತೆಂಬುದನ್ನು ಇವರು ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನತ್ಯವು ವಿರೋಧಿಗಳಿಗೆ ಅನತ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದರಲ್ಲ ಅಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅಯವ್ಯಯದ ಎರುಹೇರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಪಾಲಿನ ಬೇಕು :

ನಡೆವಡೆಯೋಳ್, ನುಡಿವೆಡೆಯೋಳ್, ಕೊಡುವೆಡೆಯೋಳ್ ತನಗೆ ನಿಂದೆ ಬಾರದತೆರದಿಂ, ನಡೆವುದು, ನುಡಿವುದು, ಕೊಡುವುದು, ಪಡೆವುದು ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ನಚಿವನೆ ನಿರುತಂ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ (ಮಾಗಡಿ)...ಪೂಜ್ಯ ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಅರ್ಥ ನಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿ ದಂತಹ 66-67ನೇ ನಾಲನ ಬಜೆಟ್ವನ್ನು ಸ್ಟಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 2ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ್ರವ್ಯೂ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಆಫ್ ಗೌರ್ಡವೆಎಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ಮ್ ಮೆಂಟ್ಸ್ ವಿಥ್ ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ **ಟು ದಿ** ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ —1966 ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಒಂದು ವರವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಾವು ಈ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನಲ್ಲಾ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಂತಹ ಅಹಾರದ ಹಾಹಾಕಾರ**ದ ಪೆಡ**ಂ ಭೂತವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ನಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಣಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಟಾರ್ಗೆಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಎಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಮಾಧಾನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. "ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರಿಗೆ ಹೋಗಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೃಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೆ _ ನಾವು ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಇಪೇಲ್ಯಾಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು. ಅವರೆ TH MAR OF 1966 25

ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣದ 2ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಒಂದು ನಣ್ಣ ಇಲಾಖೆಯ "ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವರದಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ದೇಶದ ನೈಜ ಚಿತ್ರವನ್ನು, ದೇಶದಲ್ಲ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಹಾಗೂ ಹೇಶಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಬಂದೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ, ಅರ್ಥ ನಚಿವರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಂಖೆ, ಏನಿದೆ ಅದು ಡೆಪ್ಯೂಟ ಕಮಿಎಷನರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲ, ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಎಪನರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲ, ತಂಡ ತಂಡವಾಗಿ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು, ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲ, ರೈತರಿಗೆ ಅವಶ್ಯ ವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ; ಮುತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಗುಮಾನ್ತರು ಗಳನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ರೈತನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತ್ಯರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ತಾಲ್ಲಿಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಸ್ಟಿ ಇರಬೇಕೇ ವಿನಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತನ ನಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ, ಅದು ಪರಿಹಾರ ವಾಗುವುದು. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾಲದಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ, ಏನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದು 18 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ, ರೈತನಿಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು ತುಂಬಾ ವಿಪಾದನೀಯ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿನಬಯನು ತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಾವಿರ, ಮೂರು ಸಾವಿರ ಫಡ ಕೇನುಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ರೈತಸಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿಯೂ ನರ್ಕಾರ ದಿಂದ ನಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ತಂದರೂ, ಇದುವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಾರದ ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕಾಗದದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯುಚೇಶನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಆಕಾರ್ಬಂದಿನ 10-15 ಸಾವಿರ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಹೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಾವವಿರುವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೇಕೋ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಯಾವ ಲಟಗೇಶನ್ಗೂ ಇದರ ಡಿಚೈಲ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ರೈತರಿಂದ 3_5 ರೂಪಾಯುವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಫೋಡಿ ಕೇಸಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದರಖಾನ್ತು ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಜಮಿನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 20-30 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಖಾಯಂ ಆಗದೆ ನಿಂತಿವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೇಯರುಗಳ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರೈತನಾದವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಲಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿ ತರ ಕೃಷಿಗೆ ನಂಭಂದಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ದೊರಕ ಬೇಕಾದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೈತನು ಇಲ್ಲನಲ್ಲದ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ರೈತನಿಂದ ಮನೂಲು ಮಾಡುವಂತಹ ಕಮ್ಮುತ್ತು, ಒಂದರಾಗೋಡು ಮೊದರಾದುವುಗಳನ್ನು ಮನೂಲು ಮಾಡಿ, ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವನೂಲು ಮಾಡುವ ಬಸ್ತುದ ಮೇಲೆ, ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರವ ಕರ್ತವ್ಯ. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಆಗುವಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿನಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಕಾರ್ಡು ಬರ್ಡ್ಡ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅದನ್ನೆರ್ಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲ ಪಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ತ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ)

ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಫೀನರ ಪವರ್ಸ್ಪ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆದರಲ್ಲಿ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೊದಲನೆಯ ಕಂತು ಕೊಟ್ಟರು. ಎರಡನೆಯ ಕಂತು ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಮೀನಲಾಗಿಡದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅರ್ಧ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗಿ ಕೆಲನ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ದಾವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೈತ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ದುರ್ಭರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಭಾಗದ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸೆ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲ್ಲಿ. ಮೊನೈತಾನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 202 ಬೌವಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಆರ್ಥ ಕೆಲನವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಇರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇರಾಖೆಯವರಾಗಲೀ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗರಾ ದರೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಬಾವಿಗೆಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕ ಅಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನೆರವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿದಲ್ಲಿ 137 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ಮತ್ತು 67 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲವೆಂಬುದು ಬಹು ವಿಭಾದದ ವಿಷಯ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲವೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ಬೃಹತ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಅರ್ಥಿಕ ನಚಿವರಾಗಿರುವವರು ಹಿಂದೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ ನಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಜರೂರಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ನರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರೇ ಆರ್ಥಿಕ ನಚಿವರಾಗಿರುವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣಕಾನನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಈ ಗ್ರಾಮ ಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅತಿ ವಿನಯ ದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರಿಲೀಘ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಇದುವರೆಗೂ 1,65,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೋ-ಅರ್ಡಿನೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದುರ್ಭರವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲ, ಮಳೆ ಬಾರದೆ, ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡಿ ಕೊಡವೆ ಇರುವುದು ಅಭಾಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರೈತರಿಂದ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಳೆ, ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ 1,65,000 ಜನನಂಪ್ರೆ ಇರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿ ಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒಡಗಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮಧ್ದಿಯಾಗಿ ಅಹಾರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲ, ಅಹಾರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಕೆಲವರು ಬಡವರು ಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿವನ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಅಹಾರವೆಲ್ಲ ನಿಕ್ಕದೆ ಕೆಲವರು ಬಡವರು ಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿವನ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಅಹಾರವೆಲ್ಲ

7th March 1966 27

ಶಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಯೇ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಜನರಲ್ಲ ಹಣಎಲ್ಲ, ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲ. ಕೆರೆ ಗಳಲ್ಲ ಹೊಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲದೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೂಳು ತೆಗೆಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನಾಗಲ. ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಅದರ ನೀರನ್ನು ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನೌಲಭ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನೀರಾವರಿ ನೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿ ಅಲ್ಲರುವ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜರಾಶಯವನ್ನು ಮಂಚನಬೆರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಎರಡು ಮೂರು ನಾರಿ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದುರ್ಭರ ಕಾಲದಲ್ಲ, ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋರ್ ಮೆಷರ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪರಿಶೀರನೆ ಮಾಡಿ ಮಂಚನಬೆರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ಎಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯು ಬೋಗಾಳೆ (ನಂಕೇಶ್ಬರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1966-67 ನೆ ನಾಲನ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಅನುಮೋಧಿಸುತ್ತನಾನು ಒಂದೆರಡು ನಲಹೆಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಲು ಎದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕನೆ, ಯೋಜನಾದೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ತನಕ ಯಾವುದೇ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲಯತನಕ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ನರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ನಲುವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ, ಕೆರೆ, ಬಾವಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಜೆಟ್ಟನೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ಸ್ಕೀಮುಗಳೊಳಗೆ ಹಾಕದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಯೋಜನೆಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಮೊದಲನೆ ಯದು. ನೌಕರಿ ಕನಿಷ್ಟ. ವ್ಯಾಪಾರ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಶೇತಕಿ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಅದರ ಮೇರೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ರೈತನಿಗೆ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಏನು ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ನರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಡಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ವಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನ್ವಯಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ನರಕಾರವು ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

1957-58ನೇ ಇನವಿ ಬಜೆಚ'ನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ನವರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ದೊದ್ದ ತಬ್ದ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ತನಕ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹರಿ ಜನರ ನಲುವಾಗಿ ನಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ನವಲತ್ತುಗಳು ನಿಕ್ಕಬೇಕು. ಈಗ ನಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಇದೆ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಹೋದನಲ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಹೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ನವರ ನಲುವಾಗಿ ನಾಕಷ್ಟು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗಾಳೆ)

ರುಡ್ಡನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ. ಹೊಲವಿಲ್ಲ, ಮನೆಇಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ವಿಂಟನಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಯೂರ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಎಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ 18 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ 20 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ ವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಸ್ವಲುಗಳೂ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಟೂರ್ ಹೋದಾಗ ಈ ಹಾಸ್ವೆಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚಿಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದ ಹಾನ್ವಲುಗಳಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನು ಒಂದೆರಡುಸಲ ಈ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಕ್-ಎಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಅಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಜವಾಬು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ದುಷ್ಕಾಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯ ಬೇಕು ಮೊದಲು 25 ಹುಡುಗರು ಇದ್ದರು. ಈಗ 87 ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹೋದವರ್ಪದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮುಂದಿನವರ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಊರಿನೊಳಗೆ ಮಳೆಯಲ್ಲ; ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುನ್ನಕಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಹಂಚಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಅಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತೇ ಬಂದು ಜಪ್ಪಿಮಾಡಲಿ, ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಶಿರಾ).-ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗರೆ.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮವರ್ಗದವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಈ ನಿಮ್ಮವರ್ಗದವರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಹ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಅನಿಮ್ಮವರ್ಗದವರ ಹಾಸ್ವಲುಗಳ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಹರಿಜನ ಕೋ-ಅಪರೇರ್ಷ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರೊಪೆಕ್ಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಸೋರಾಪುರ ಮತ್ತು ಕರಿಕಟ್ಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ನಿಫಾರನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಮಾಡಿ ಆ ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ವಿಷಯವಾಗಿ 4 ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವರ್ಷವರ್ಷೇ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬದರಾವಣಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಚುನಾವಣಾ ಚೈಂನಲ್ಲ ಬದರಾಯನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತನಾದವನಿಗೆ ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮನೆಯಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ನಾಮಾನಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ, ಆ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕಾಗದ, ಪುಸ್ತಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷೇವರ್ಷೇ ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹಣ ಅವನಲ್ಲರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ ಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಬದರಾವಣ್ ಮಾಡ ಭಾರದು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವರ್ಷೇವರ್ಷೇ ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶಕೊಡ ಭಾರದೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋ-ಅಪರೇಟವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದಿದೆ. ತಕಾವಿ ನಾಲವನ್ನು ನರ್ಕಾರ ದವರು ನಾಕಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋ-ಅಪರೇಟವ್ ಬೇನಿನ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು ನಾಲಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋ-ಅಪರೇಟವ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಾಲಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ತಕಾವಿ ನಾಲವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ

ಇರತಕ್ಕ ನಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ದುಷ್ಕಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಅಭಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದಿನಸಿ ಗಳನ್ನು ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಆ ನಂಘಗಳಿಗೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ನಾಲ ಕೊಡಿ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ಏನೇನೋ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿನಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಟೀಕೆ ಟಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಗುರಿ ಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ನೆಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು ಎಲ್ಲ ನಮಾಜಗಳೂ ಉದ್ಘಾರವಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಉಲ್ಬಣವಾಗಿರು ವುದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಎನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ! ಅಕ್ಕಿಯ ಅಭಾವವಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಭಿಕ್ಷ ಎಲ್ಲ ನಿಗುತ್ತದೆ! ಉದ್ಯೋಗ ಎಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಲಗಾದರೂ ಹೋಗೋಣವೆಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೂಲ ನಹ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿವೆ. ಆ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಸ್ತಿಕಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಹೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಐದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ರೋಜನೆಯಲ್ಲ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ "ಬೇಕಾದ" ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತ**ಿಗೆ** ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ **ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ, ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್**ಯಾಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನರಬರಾಜು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ನೆರವನ್ನೂ ಕೊಡಿ, ರೈತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾನ್ಯನ ಪುನೆ ಗಾಗಲೀ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಮಿಟಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಾಗಲೀ ಕಳುಹಿನಬೇಡಿ. ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರು ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ನೆನಪಿದೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯವರೇ ರೈತನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಸೌಕರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. $m{\omega}$ ಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 125 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಸುಮಾರು $80 ext{-}90$ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವು ಕೊಡಿ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಮಿಟಿ ಆಥವಾ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಗಳ ಮೂಲಕ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಾರದು. ಪಂಚಾಯತಿಗಳನರು ತಂತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ರೈತರಿಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರು ಉತ್ತಮ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಬೇಜಗಳನ್ನು ಕೊಡತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಿಜವಾದ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಕಷ್ಟು ಬೀಜ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದು ಕೀಲೊ ಬೀಜ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಚಟಾಕು ಕೂಡ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯುತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿನಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತರಬೇಕು. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರದೂರ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರದ್ಯೂರ್ಡ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ರೀಂನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಥನಚಿವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ನಬ್ಬಡ ರೂಪದಲ್ಲ ವುನೆ ಕಟ್ಟಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಯರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1966-67ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲ ಮಂಡಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟ ಈ ದೇಶದ 2½ ಕೋಟ ಜನತೆಯನ್ನು ಯಾವ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೋ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ವಿವರಣಿಯ್ನ ಕೊಡದೆ ಕಡೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ: ''ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ತಾತ್ಕಾಲಕವಾಗಿ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಾವು ನಿರಾಶಾದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇನೂ ತಳೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುವಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ'' ಅಂದರೆ, ಈಗ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಡೋರಾಯ ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲ್ಲ. ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 62 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ತೋರಿ ಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರು ನಯಾಪೈಸೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ತೋರಿಸಿ ರೂಪಾಯಿ ದಡ್ಡತನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾ ರೆಂದು.

2-30 р.м.

ಒಂದು ಕೋಟಿ 62 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ತೋರಿಸಿ ನಾಲ ಪಗೈರೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ರಿಜರ್ಪ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಒಪರ್ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ನಾಲಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಲ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಗಾಗಿ ಮಾರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಬರುವ ವರ್ಷ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಕೊನೆಗೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಮಾರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೂ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ನಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ 18 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಮುದು ಕರಾಳ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿರುವ ಕೊಡುಗೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ದೇಶವೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1960೨೦ದ 1967ನೇ ಇನವಿಯು ತನಕ ಕರಭಾರವನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. 1960-61ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕರಭಾರ 3352. 41 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳತ್ತು. ಅದು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ 7128.23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳ ಕರಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕರಭಾರದ ಪರ್ಕೆಂಟೇಜನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು 120 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕರವನ್ನು ಏರಿನುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅದ್ಭಿತೀಯ ಸಾಹನವನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಬೇರೆ ನಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಎಂದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಫಾರೆನ್ಟ್, ರೋಡ್ ಟ್ಯಾಕಸ್ಟ್ರೋರ್ಟ್, ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ 1960-61ರಲ್ಲಿ 426.75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಎಂದರೆ 1966-67ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 591.76 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಆ ಬಾಬಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ತರಿಗೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನರ್ಕಾರದ ಬೇರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮದ್ಯಾನು ಮತ್ತು ಅಂಧ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅದಾಯುವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ನಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತರಿಗೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಅಂಧ್ರ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಕೇರೆಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. "ನಮ್ಮ "ರಾಜ್ಯ ನರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿಫಲವಾಗಿ ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಕೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಖಾಲ ಖಜಾಜನೆಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯು ಒಂದು ಶಾಪವಾಗಿ ಪರಿಣುಮಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹೊನ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜನತೆಯು ಬಹಳ ಕರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅತೀವ ಕಷ್ಟೆ ದಿಂದ ಬಳಲುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಇನ್ನುಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯಪಡೆದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ : ''ದುರ್ಜನನ್ಯಚ ನರ್ಪೋ ನವರಂ ಸರ್ಪೋನ ದುರ್ಜನ ಸರ್ಪೋಂದಶತಿ ಕಾಲೇನ ದುರ್ಜನನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ" ಎಂದು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ನರ್ಪ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದುನಾರಿ ಅಚ್ಚಿದರೆ ದುರ್ಜನರು ಪದೇಪದೇ ಕಚ್ಚು

ತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕಾದಾಗೆರ್ಲ್ಲಾ ಪದೇ ಪದೇ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕರಗಳನ್ನು ಹೇರಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವನೂಲುಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಂಡಾರವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈಗ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕರಗಳನ್ನೂ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಕರಾಳ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಕೋಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ದುರುಳರ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಧದಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಭಾರ (ನರ್ಚಾರ್ಜ್) ವಿಧಿನಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿಧೇ ಯಕವು ನಗರ ನಿವೇಶನದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ವಿಧೇಯಕವೂ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮುಂದಿದೆ. ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ನೂಚಿನಬಹುದಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಡನೆ ಇವೆರಡೂ ವಿಧೇಯಕಗಳು ತೀರ್ಣ ವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಂದ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ 1.5 ಕ್ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಬರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚಿಸುವಾಗ ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಪಾನ ನಿರೋಧ ಶಾಸನವನ್ನು ನಡಿಲಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 78-80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿನಲ್ಲ ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. "ಜೈಪುರ ಕಾಂಗೈನ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲ ಹೇಳಿದರು. "ಚುನಾವಣೆ "ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ವಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ನಡಿಲಗೊಳಿಸಿದರೆ ಪಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೂ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದೆ. ಗಾಂಧೀವಾದದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರದಾನಪ್ಪನವರಿಗೆ ಬಹಳ ವಿಶ್ಯಾನ ಇದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧೀವಾದದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದ್ದರೆ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ನಡಿಲಗೊಳನು ವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧೀಭಕ್ವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ವಾದ ಪನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಪುನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗಾಂಧೀಯವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾನನಿರೋಧ ಕಾನೂನನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ 1931ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲ ನಡೆದ ಕರಾಚಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ 'ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಬಾರದೆಂದು ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯವು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಯಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ ನೀವು ರೈತರಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ತರಿಗೆ ಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಮರತು ಬಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಈಗ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಕಾನೂನನ್ನು ನಡಿಲಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪಾನನಿರೋಧ ಇರಬೇಕೆಂದು ಗಾಂಧೀಜಯವರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ''ಅಜ್ಜ ನೆಟ್ಟ ಅಲದ ಮರಕ್ಕೆ ನೇತು ಬೀಳುವ ಹಾಗಿದೆ". ಸ್ಟಾಮೀ, ಪಾನ ನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಸು ಮಂತ್ರಿಗಳು).....ಅದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡಿ.

(ತ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಯರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಒಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರು ಅಂಡವಿ ಎನ್ನುವವರು ಹೀಗೆ ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು ಹೆದರಿಕೆಯಾಗಿ ಜನ ಹಾಗೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಇವರು ಯಾವ ಕೋಮಿನವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹರಿಜನರು ಎಂದು ತಿಳಿಯ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಹರಿಜನರೇ ಹೀಗೆ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲರುವ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಹರಿಜನರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ : ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಾ ದಾನಪ್ಪ ನವರು ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬರಲ. ಅಲ್ಲರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ಹರಿಜನರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿದು ಅವರ ಹೊಲ ಹಾಗೂ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ವುತ್ತು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಪ್ಪಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರನ್ನುವುದನ್ನು ತಮಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಬೇನರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹರಿಜನರು ಕುಡಿಯುವ ಹೆಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪೌಷ್ಕಿಕಾಂಶ ಎದೆ; ಅದರಿಂದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದೇನೂ ಅಷ್ಟು ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಕಳ್ಳು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಪೌಪ್ಟಿಕಾಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಕಳ್ಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಕುಡಿದು ಬಟ್ಟರೆ ಮಾರನೇ ದಿನ ಏಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನು ಚುರುಕಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಬೇಕಾದರೂ ಊಟ ಬಿಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು, ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಳ್ಳು ಎಂದರೆ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನ್ವಲ್ಪ ಅಹಾರದ ಅಭಾವವಿರುವ ಈ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೇದಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಂಡರ ಮಾರಾಟದಿಂದರೇ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅದಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಗಾಂಧಿಜೀಯವರೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜನರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಸುವಂತಹ ಈ ಹಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ ಎಂದರೂ ನೀವು ಇನ್ನೂ ತರಲಕ್ಕೆ ಆಗಲ್ಲ. ಇದರಿಂದೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಪೋಲೀಸರಿಗೇ ಇದು ಒಂದು ಅಪರಾವತಾರವಾದಂತೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದರೇ ಲಂಚ ಮರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೇ ಲಂಚದ ಒಂದು ಅವತಾರ ಮುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತಹ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಡಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ವ್ಯವನಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಮಲಗಿರುವ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಕುಂಭಕರ್ಣ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಂದರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕುಂಭಕರ್ಣ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಈ ಇರಾಖೆಯೂ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಾರಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಅಹಾರದ ಅಭಾವ ಬಂದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ದಿಗ್ಬಿಜಯ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರು ಮತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ಅರೂ ಇರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚು ರವಸಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದರು. "ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಂಪುಪೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಡಪಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಂಬಂಧಪ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಐವಾರು ಡೀನಲ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಳತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಡಿಸೆಂಬರು ತಿಂಗಳಲ್ಲ ಒಂದು ಪಂಪುಸೆಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಫೆಬ್ರವರಿ 23ನೇ ತಾರೀಖನವರೆಗೆ ಕಲಸವೇ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಖಾಲಿ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಬೋಲ್ಟು ನರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ನಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಬ್ರೋರ್ಡಿನವರಿಗೂ ಸೆರಕಾರಕ್ಕೂ ಟ್ರಂಕು ಟೆಲಿಫೋನು ಕಾಲ್ಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಚಲ್ಗೆ ಪ್ರಾಂಗಳಿಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಆ ಊರಿಗೆ ಮಾಡಲು ಸುಮಾರು 170 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಅಯಿತು. ಮತ್ತು ಈ ರೈತ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಅಫೀಸಿನಿಂದ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ತಿರುಗೀ ತಿರಗೀ ಸಾಕಾಗಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 400-500ರೂಪಾಯುಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನಣ್ಣ ಬೋಲ್ವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ತರಿಸಿ

ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಅವಕಾತ ಕೊಡಲಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ನಣ್ಣ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಕೊಡಲು ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ಪುದನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ನನಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೀಜದ ಬತ್ತನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಮಳೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶಾಸ್ಪ್ರಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಪಂಚಾಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಳೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ತಂದು ಎಂಬುಲ್ಲಿ ನೆನೆ ಹಾಕಿ ಅದು ಮೊಳಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಮೊಳಕೆ ಬರಲಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಶಾಸ್ಪ್ರಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಪಂಚಾಂಗ ನರಿಯಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಆ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಹಿಂಡಿದರೆ ಏನಾದರೂ ನ್ಯಲ್ಪ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಲು ಪುರು ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಹಾಗೆ ಇವೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಗ್ನಿಕಲ್ಬ್ರರು ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ವೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಇಂದು ಅವರ ತಲೆಯಮೇಲೆ ನರ್ಚಾರ್ಜು ಹೇರಬೇಕೆಂದು ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ನರ್ಚಾರ್ಜು ಹೇರಿದರೆ ಅವನೇನೂ ಉಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ನಲ ಅಭಾವ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಎದುರಿನಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೋದನಾರಿ ಇದೇ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಸೆಸ್ಮಾಂಟನ್ನು ಏರಿಸುವಾಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಂದುದರಿಂದ ಅವರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ま て ಪುನಃ ನರ್ಚಾರ್ಜು ಹೇರಲು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ''ನನ್ನ ಅತ್ಯ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಏನೂ ಬರುದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಯಲ್ಲ ವರಮಾನದ ಮೇಲೆ ತರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ನರಿ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಸಾರಾಗಿಲ್ಲ ''ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ" ಎಂದೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋರ ಭೂಕಂದಾಯದ ನ್ಯೂ ಅಪೆಸ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಆ ದಿನ ಹೇಳಿದಂತೆ ವರನಾನದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳ ಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪರ್ಶಿಟ್ ದಾರರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಖಂಡಿತ ಗೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದು ಯಾರು ಕುಬೇರರೋ, ರೈಪೆನ್ಸ್ ಪರ್ಶಿಟ್ ದಾರರೋ ಅವರಿಂದ, ಅವರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರ ಹಣದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರೆ ಬರುವ ಚುನಾವಣಿಯಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ವಂಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅವರು ಮಾಡಿಬಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರತಿಭಾನ್ಭಿತರ ಒಂದು ಕೂಟವನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ 18 ವರ್ಷಗಳ ಅಡಳಿತದಲ್ಲ ನರ್ಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಲಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಂದಕ್ಕೂ ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದೀತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಯಾರು 100ಕ್ಕೆ 75 ಜನ ರೈತರು ಮತ ಇತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರೋ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಭನ್ಮಾನುರ ಶಿವನಿಂದ ಉರಿಯುವ ಹನ್ನಬೇಕೆಂದು ವರ ಬೇಡಿದ. ವರ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಶಿವನ ಮೇಲೇ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ, ಆಗ ಶಿವ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮೊರೆ ಇಟ್ಟಿ. ಕೃಷ್ಣ ಮೋಹಿನಿ ಪಾತ್ರ ಹಾಕಿ ಭನ್ಮಾನುರನನ್ನು ಮೋಹದ ಪಾಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ತನ್ನ ತರೆಯ ಮೇರೆ ತನ್ನ ಹನ್ನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ —ಹೀಗೆ ಬಡರೈತರ ಮೇಲೆ ತರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ, ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಬಡ ರೈತರು ನಹಿಸಲಾರದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ವೋಹಿನಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಾಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ಕೊಂದು ವಿಷಯ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೀಭಾವವನ್ನು ತಾಳಿದಂತೆ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ 3 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಾ ಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗರ್ಮಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಹೋದ ಸಲ ಲೆವಿ ಆಕ್ಲ್ಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ 20 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಲೆವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 98.1 ಪರ್ನೆಂಟ್, ಮೃಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 54.2, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ 34.4, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

20.3 ಹೀಗೆ ಇದ್ದು ಜನವರಿ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ 52, 559 ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಧಾರಣ 14 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ರೆಪಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಯವರು ಬಹಳ ಪ್ರಮಾಣಿಕರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ 7 ಲಕ್ಷ 94 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಸಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈ ಕೂಡ ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನಮಗೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಲ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದ್ದು, ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು **ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯು ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ** ತೊಂದರೆಯಾದೀತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹೋದ ಸಲದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಈ ವರ್ಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಬಗಡಾಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ **ಏಪ್ರಿರ್ ಒಂದರಿಂದ ಮಂಗಳೂರು, ಉಡುಪಿಯಲ್ಲ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು** ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಆಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗೋಧಿಯುನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅಕ್ಕಿ ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳು ಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಗೋಧಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಲ್ಲಿಯವರು ಕೆರಳಿದರೆ ಇಡೀ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನೇ ಸುಡುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವ ರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಅಯ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಡೋಲಾಯಮಾನವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ೯. ಎ. ಕರಿಲಿಂಗಣ್ಣನವರ್ (ಗೋಕಾಕ್-I).—ಸ್ಪಾಮಿ, ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಫಾಗತಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯರೇ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಜನರು ಉಪವಾನ ಬೀಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. 2-3 ದಿವನಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ, 4 ದಿವನಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಊಟ ಮಾಡಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಭೇಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಂತಹ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಿಡಿನಬೇಕೆಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ನಕರ್ನರ ಗಮನ ಕೊಡಲೀ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಅಂಶ ಎಂದರೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಘಟಪ್ರಭಾ. ಮುಲಪ್ರಭಾ, ಕೃಷ್ಣಾ ಯಾವುದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲನವೂ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಘಟಪ್ರಭಾ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆ **ಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎದ ದಂಡೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡ** ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು, ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಕೆಲನ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯಬೇಕು? ಈ ವರ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲನಕ್ಕೆ, 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ನೌಕರುದಾರರಿಗೆ; ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯಬಹುದು ? ಹೀಗಾದರೆ ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಯಂದ ಏನು ಪೂರೈಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ.

3-00 P.M.

ವೆು(ಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲ್, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿ, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನರುವ ಕಡೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅಡ್ಡಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಘಟಪ್ರಭ ಯೋಜನೆ, ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 10 ವರ್ಷವಾಯ್ತು, ಅದು ಮುಗಿಯುಲು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದು, ಅದು ಐದನೆಯ ಹಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೋಕಾಕ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈಡಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ

ಮತ್ತೊಂದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನುಮಾರು 50-60 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಯುಲ್ಲ, ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ನಲುವಾಗಿ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವುತ್ತೊಂದು ಮಾತು. ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ರೈತ ಯಾವ ಬೆಳೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಡಬೇಕು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದು ಬೆಳೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು? ಯಾವ ಮಳೆಯಾವಾಗ ಯಾವ ಬೆಳೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂಬದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ಅದು ರೈತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಡೆಫ್ಯುಟಿ ಕಮಿಂಡನರು ಪರವಾನಿಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂಥ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನಿರ್ಬಂಧಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಕೂಗು ಇರುವಾಗ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಿದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ದೂ ಕುಮಟ್ಟಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿ ದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂ ಕಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯನನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂ ಕಿನ ಜನರಿಗೇನು ಹೇಳಬೇಕು ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದುಃಖ ವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂ ಕು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈಡಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಂದು 10 ವರ್ಷಗಳಾದುವು, ಇದು ಕಡೆಯ ವರ್ಷ. ಬಜೆಟ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬರುತ್ತಿದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ನನ್ನು ಪಕ್ಷದವರು ಅನೇಕ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎರಡನೆ ವರ್ಷ ನಲಹೆಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಎರಡನೆಯ ನಲ ಟೀಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖದ ನಮಯು. ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಸಲದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನದನ್ಯರು ಇದರ ರಾಭ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನರಕಾರದವರು ನದನ್ಯರು ಕೊಡುವ ಎಲ್ಲಾ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ನೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಅದಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ನದನ್ಯರು ಮಾಡುವ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟ್ ಬರುವಾಗರಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲ ಎಲ್ಲರ ನಲಹೆ ಮತ್ತು ನೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 80ರಷ್ಟಾದರೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಎಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ (ಕಲಮಾಲ).-ಸ್ಪಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ರಾಮಕ್ಕಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಜೆಟನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಪಾಗತಿನುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶ ಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಅಹಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ರೈತರ ನಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿ, ಕೆರೆಕಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಬಜೆಟ್ವಿನಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಬರುವಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನರ್ಭಾರ್ಜ್, ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕಿದರೆ ರೈತರು ಬಹಳ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಹಾಕಿ. ರೈತರಿಗೆ ವಿಮ್ಯಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿನಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಸಾಕಾದಮ್ಮ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ದಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಕಂದಾಯ, ಸರ್ಧಾರ್ಜು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳ, ಇನಾಂದಾರರ ಜವಿಎನಿನಮೇಲೆ ನೋಡಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಂದಾಯ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಾಕಬೇಕು. ಆದರೆ ರೈತನನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡ

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ)

ದದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುಬೇಕೆಂದರೆ ರೈತ ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಬಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ ಹಾಕಬಾರದು, ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಜಮಿನಿರುವವರಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ?-8 ಅಂತಸ್ತಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಮೇರೆ ಹಾಕಿ, ಯಾರು ಕುರ್ಜಿಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಆರಾಮಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಮೇಲೆ ಹಾಕಿ. ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಾಹುಕಾರರೋ ಅವರಮೇಲೆ ಹಾಕಿ, ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಿದರೆ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ, ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಯಾದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ರಾಭವಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಡತನದ ದೇಶ. ಆದುದರಿಂದ ಬಡ ರೈತರಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕಂದಾಯ, ಸರ್ಭಾರ್ಜು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ರೈತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವಳಾದುದರಿಂದ ನನಗೆ ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಡಮೆ ಭಾರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮೊದಲು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಗೆ 3.000 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಡ ಜನರಾದ ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅಡವಿಯಲ್ಲ ಹೊಲ ಇಲ್ಲ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸಾಲ ಅವರು ಹೇಗೆ ತೀರಿನ ಬೇಕು ? ಅದುದರಿಂದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಹರಿಜನರಿಗೆ ನದ್ ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಂದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾಯಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ, ಕೆರೆ, ಬಾವಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳವೆ. ಅವುಗಳನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ನಾವೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ದೇಶಕೈರ್ಲ್ಲಾ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಅಹಾರ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನನ್ನು ಕರಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಉಪವಾಸ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡು ತ್ತೇವೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರಕಾರದ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಭಾರ ಹಾಕಬಾರದು. ಸಾಹುಕಾರರ ಮೇಲೆ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟ ಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಹೊನ ಬಜೆಟ್ಟನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರಫಿಪ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ 1966–67ನೇ ಸಾಲನ ಅಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಸುವ ಮುಂಚೆ ಕೇಂದ್ರದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಾವು ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. 1966–67 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 2,627 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯು ಇದ್ದು ವೆಚ್ಚೆ 2407 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯು ಇದ್ದೆ ಹೀಗೆ 210 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯು ರೆವೆನ್ಯೂ ಉಳಿತಾಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಕೇಂದ್ರದವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಸಮಾರು 101. ೂಟಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಬರುವ ಸಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,835 ಕೊಡಿ ರೂಪಾಯು ಅದಾಯ ಮತ್ತು 1,952 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯು ವಚ್ಚ ತೋರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಕೂರತೆ 117 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವಾಗ

ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರದ ನಾಲ ಎಪ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲ 1965-66ರಲ್ಲ 8049.80 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಅದು 1966-67ರಲ್ಲಿ 8920.25 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲನಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದು 5420.62 ಕೋಟ ರೂಪಾಯ. ವಿದೇಶ ಸಾಲ 2629.18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯ. ಹೀಗೆ 8049.80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಾಲ ಇದೆ. ಈ ಒಟ್ಟು ಬಾಧ್ಯತೆ ಅಂದರೆ ರಾಯಬಲಟಿಕೇಂದ್ರದ್ದು 1966 ರಲ್ಲಿ 11,382.63 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿ. 1967 ನೇ ಮಾರ್ಚಿವರೆಗೆ ಈ ರಾಯಬಲಟ 12,395.60 ಕೋಟ ರೂಪಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಡೆದು ನೋಡಿದರೆ ಒಳದೇಶದಲ್ಲಿಯ ನಾಲ 5,620 ಕೋಟ ಇದ್ದು ಹೊರಗಿನ ಸಾಲ 3290.44 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲ ಎತ್ತಿದ್ದು ಇದೆ. ಈ ನಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಮೊದಲನೇ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲ ಅಂದರೆ, 1950-51 ರಲ್ಲ 2,865.40 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಎರಡನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ 1956-56 ರಲ್ಲ 3,561 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಮೂರನೇ ಪಂಡ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ವ್ಯಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1960-61 ರಲ್ಲಿ 6,560 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ 47 ಕೋಟ ಜನಕ್ಕೆ ಈ ನಾಲ ಹಂಚಿ ಹಾಕಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸುಮಾರು 241.17 ರೂಪಾಯಿ ನಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಉಳಿತಾಯದ ಅಯವ್ಯಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ 101.5 ಕೋಟ ರೂವಾಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ನೋಡಿದರೆ ಪರೋಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಕ್ಕರೆ, ತಂಬಾಕು, ಡೀಜೆಲ್ ಎಣ್ಣಿ, ಸೋಡಿಯಂ, ಬ್ಲೀಚಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊನ ತೆರಿಗೆ ಯಿಂದ ವನ್ನುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ." ಇವರು ತೋರಿನುವ ರಿಯಾಯತಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಖರ್ಚುಗಳು ಇನ್ನೂ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಹಿನೈರೆಯಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾವು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕೆ ಅಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿ ಯನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರ್ಾರೇಚಿನಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಈ ಅಯವ್ಯಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಅವರು ನರಿತೂಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಚಮತ್ಸಾರದಿಂದ ಅದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನರಿತೂಗಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂಬರುವ ಸಾಲಿನ ಅಯವ್ಯಯ ಅದಾಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹುಟ್ಟುವಳ ಬಾಬನಲ್ಲಿ 1966-67 ನೇ ನಾಲನಲ್ಲಿ 156.53 ರೆವಿನ್ಯೂ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ 154.00 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ ಎರಡುಕ್ಕೋಟಿ ಐವತ್ತು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೆವಿನ್ಯೂ ಉಳಿತಾಯ ಇದೆ. "ಅದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಉಳಿತಾಯ 1.62 ಕ್ರೋಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1964-65ರ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಾಯ 111.6 ಕೋಟ ಇದ್ದು ಖರ್ಚು 108.15 ಕೋಟ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2.9 ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇತ್ತು. 1965-66ರ ಪುನರ್ವವಿಮರ್ಶಿತ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಅದಾಯ 122.56 ಕೋಟಿ ಇದ್ದು 130.23 ಕೋಟ ವೆಚ್ಚ. 7.67 ಕ್ಕೋಟಗಳಷ್ಟು ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ರೇವೆ. ಈಗ 1966-67ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥೆ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 2.53 ಕೋಟಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಎತ್ತೀಯ ಆಯೋಗದವರು ನಲಹೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರಬಹುದಾದ 17 ಕೋಟಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 154 ಕೋಟ ಯಲ್ಲ 23.11 ಕ್ಯೂಟಯಪ್ಪನ್ನು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ, ಪ್ಲಾನ್ ಔಟಲೇಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ 130.89 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಯೋಜನೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂಡ ವಾಳದ ವೆಚ್ಚೆ ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡೀಚರ್ 28.74 ಕೋಟಗಳು. ಅದರೆ ಯೋಜನೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ 23.11 ಕೋಟ ಹೋದರೆ 5.63 ಕೋಟಗಳಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯು ಸ್ಟಲ್ಪ ಗಮನಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯುಗಳು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 140 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯುಗಳು ಬರುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ 110 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಅವಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಆಗಿತ್ತು. ಈ ರವಿನ್ಯೂ ಆದಾಯದಿಂದ 9.8 ಕೋಟಿ, ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 42 ಕೋಟಿ, ಈ ಪ್ರಕಾರ 51.8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಉಳಿದದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದಿಂದ 14.70, ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಗಳಿಂದೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಅಸಂಚಿತ ನಾಲದಿಂದ 5.50 ನಾರ್ವಜನಿಕ ಉಧ್ಯಮದಿಂದ 13 ಕೋಟಿ ವಸೂಲು, ಮೀಸಲು ನಿಧಿಯಿಂದ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೆಕ್ಕವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 58.20 ಕೋಟಗಳು ಒಟ್ಟು 18 ಕೋಟ ರೂಪಾಯುಗಳು ಕೊರತೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಈ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 45 ಕೋಟಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಾಲ ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಈಗ 52 ಕೋಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. $\overline{}$ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಳಿತಾಯುವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ 17 ಕೋಟಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಧನ, ರಿಸರ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ 19.4 ಕೋಟಿ (ಅದು ಸಾಲಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು,) ಇನ್ನು 19.45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ರಿಜರ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಏನು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು. ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಚ್ಚಿಮ್ ೯ನಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತರೋ ಅದನ್ನು ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಸಕ್ಸಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬಹಳ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನರಿ ತೂಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರದವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರ ಬಹುದು, ನಮ್ಮ ರೆವಿಸ್ಯೂ ಆದಾಯ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ನಮಗೆ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಭಯಪಡ ಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೂಡ ವಿಧಿಸಿದಂತೆ ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಕೈಮವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ತಾವು ಉಳಿತಾಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದೆ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರಬಹುದು. ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಏಕನ್ನಾಮ್ಯ ಎತ್ತುವಳಿ ಹಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಒಂದು ನಲ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಎತ್ತುವಳಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅವರು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ಯೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಶೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಈ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅಹಾರ ಖಾತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಲಸ ಮಾಡೀತೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಕನಿಷ್ಮ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾವುಗಳಗೂ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು 1962ನೇ ನಾಲನ ಪ್ರಣಾಲಕೆಯಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ 200 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ 1.5 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಭೂನುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕಡತಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲ, ಅವರ ಜಯಂತಿ ದಿನ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ತಾವು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆಶ್ಚಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಮುಜರಾಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗೇಣದಾರರಿಗೆ ಕೂಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ಬಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಈಗ ಭೂನುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಗೈತರುಗಳಿಗೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಗದು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಾಲನಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟು

ಪರಿಹಾರ 34 ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಉಪನಚಿವರು 8 ಕೋಟಿ, 10 ಕೋಟಿ, 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಬಾವಿ ಗಳಿಗಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಇಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. 2 ಕೋಟಿ 90 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು.

3-30 р.м.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಒಂದು, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಒದಗಿನುವುದು ಒಂದು, ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಒಂದು ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯಿಂದ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ 2 ಕೋಟ್ 90 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರು ವುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಾಲನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನೀವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗರೇ ಬೇಕಾದಂಥ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಹಣ ಒದಗಿನಲೇ ಬೇಕಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ತಾವು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಕೆಟ್ನನ್ನು ತೋರಿನುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಜನತೆಯನ್ನು ವಂಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾದರೂ, ಸ್ಯಯಂ ಅತ್ಮ ವಂಚನೆಯ ಕೆಲನ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ ರಾಯರ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಅಯಿತು ? ಅದು ದೇಶದ ಸಂಪನ್ನೂ ಲಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ತಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಜ್ಯದವರು 110 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದ್ದೆಗಿ ಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 110 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ಅಪಾರವಾದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀವು ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ಪಾಮಿ, 10 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಕೊರತೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಗೆ 9 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಆಖೈರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಪರಾಭವ ಸಂದತ್ಯರ. ಇದು ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆ ವರ್ಷ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಹಾ ಚುನಾವಣಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡೋಣ. ಒಂದು ಕಡೆ ನರ್ಭಾರ್ಜು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು, 100ಕ್ಕೆ 100 ಪಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯ ಆಗದೆ 331 ರಷ್ಟಾದರೂ ಸರ್ಚಾರ್ಜನ್ನು ನೀವು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಫಲ ರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಯಾಣ ದರಗಳ ವೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ನಗರಗಳ ಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ತರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ತರಿಗೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇವೊತ್ತು 18 ವರ್ಷಗಳ ಅವ್ಯಾಹತವಾದ ದುಂದುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ದುರ್ವೈಯಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ತಕ್ಕಡಿ ತೀರ ಏರುಪೇರು ಆಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಜ್ಞರೂ ಒಪ್ಪು ತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಾಗಿ ತಾವು ಸಮಾಜವಾದಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಎಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕಾಸಿನ ಥೋರಣ್ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜವಾದಿ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣಿಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೆ ಎಂದು ನೋಡುವು ದಾದರೆ, ಇವೊತ್ತು ಸಮಾಜವಾದಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಾಧಿ ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ರೋರಣಿ ಫಲವಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಧೋರಣಿಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿ ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ, ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗುಲ್ಹಾಟ ನಮಿತಿ ಯವರು ಮಾಡಿದಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭಿಷರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನೀರು ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಿರಳವಾದ ನೈನರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು, ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅದರೆ (ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಈ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಗೆ ಹೋದರೆ, ಕೇಂದ್ರದವರ ಕೋಪಕ್ಕೆ, ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಭೀಮಾ ನವಿ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಆಗದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿ ದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೀರಾಕುಡ್ ನಾಗಾರ್ಜುನಲಾಗರ ಯೋಜನೆ ಕೆಲನೆ ವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕೃಪ್ಲಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯವರು 10 ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲಾ ಕೇಂದ್ರದವರೇ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವನ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ಕಿವುಡು ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಆಶೆಯ ಮಂಕಿನಲ್ಲ, ಆಶ್ಪಾನನೆಯ ಮಂಕಿನಲ್ಲ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ನದಿಯ ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕೆಂಥ ಅಣಿಕಟ್ಟಿ ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ನಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 7.5ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ದೃನ್ನು 23 ಅಥವಾ 26 ಪರೈಂಟಿಗೆ ಏರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮುಂದೆಯೂ ಬರುವುದಾದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ದುರ್ಭಿಕ್ಷದ ನಾಡು ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ವಿಪಾದದಿಂದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. "ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು "ಕೇಳಿದರೆ ? 500 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, 500 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇನ್ನು 15 ವರ್ಷದ ಕಾಲದೆ ವರೆಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಲೋಕನಾಥನ ನಮಿತಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಸಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯಂತೆ 2,000, 3,000; ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಕೂಡ ನಿರಾಶೆ ಉಂಟಾಗದೇ ಇರರಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಧ ಕರಿಲಿಂಗಣ್ಣ ನವರು ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವ ವೇಗರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ಬೇರೆ ಇದೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, 2 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಅಗತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಅಂಧ್ರದವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಶರಾವತಿಗೆ 60—70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ 32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಗಳಷ್ಟು ಅಮೇರಿಕಾದ ನಾಲವನ್ನು ಅದರಲ್ಲ ಹಾಕಿ ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಜನರೇಟರ್ಸ್ನ್ ವಿವ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ನೀವು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅದಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಯಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆ ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆಯೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂದು ಮನಗಾಣದೆ ಇವೊತ್ತು ಇಂತಹ ಒಂದು ದುರ್ದಶೆಗೆ ನೀವು ದೇಶವನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟಿ ದ್ದೀರಿ. ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯ ರಾಜರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ದಿವಂಗತ ನರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ಯೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅಂತಹವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಅದು ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಅದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿದ ವೇಲೆ ನಾವು ಭಾರತದ ಎರ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದುದ್ದು ನಿಜ.

ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲ ಈ ಇರೆಕ್ಟ್ರಿಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡು ಪುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿ ಯಮ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹೊಸ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೃಹತ್ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇವರು ಏನು ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಷ್ಟು ಹೊಸ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಪರ್ಗ ಇರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆಯೇ! ಎಂಬುದನ್ನೆರ್ಲ್ಲ್ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕದಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟ ದ್ದಾರೆ, 51 52 ದರದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ, 10–15 ಲಕ್ಷ ಹಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅದರೆ ಅದು ಆಟೋಮೇಟಿಕ್ ಆಗಿ ಇನ್ಫ್ಲೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದೇಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈಡಿನಲ್ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಏನಾದರೂ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ದ್ವೀರಾ? ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರಾಭಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ! ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆಬೇ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ನೈನರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದಾಗಲೀ, ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳಗಳಿಂದಾಗಲೀ, ವಿಮ್ಯಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಲೀ ನೀವೇನಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದೆಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. " ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತುಂಗಭದ್ರಾದಂತಹ ನಾರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಾವು ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಅನಾಹಯಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಟಾಮಿ, ಈ ವರ್ಷವಂತೂ ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದಂಥಹ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನೂ, "ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನೂ, ಉದ್ಯೋಗದ ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿನುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳೊಡನೆ, ಅವರೆ ಮನ ಕರಗು ವಂತಹ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರು ನಮಗೆ ಕಳಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನರ ಪ್ರಚಾರ ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಹೊರತು $\ddot{}$ ನಿಜವಾಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ, ನಮಗೆ ಕೊರತೆ ಬಿದ್ದಿ ರತಕ್ಕಂತಹ 120ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕೊರತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಸುಮಾರು $20\,$ ಲಕ್ಷ ಟನ್ $\,$ ಗಳಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಎಂದರೆ, ನನಗೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ಎದೆ ಒಡೆಯುತ್ತದೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಹಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಕೊನೆಗೆ ಯುದ್ಧ ಬಂತು, ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕದವರು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರು, ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾಗಿ ಅಭಾವ ಬರದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಷಾಮ ಬಂದರೆ ಜನರು ಹುಳು ನತ್ತ ಹಾಗೆ ಸಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತರವಾಗತಕ್ಕಂತದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮೈಲ ಬೇನೆ ರೋಗ ಕೂಡಾ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಎಂಟು ಜನರಿಗೆ ರೋಗತಗುಲ 5 ಜನರು ನತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೈಮಾರಿ, ಹತೋಟಿ ಮಾರಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೇರಳದಲ್ಲ ಆದಂತೆ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಾರಿದ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು, ಜನರು ಉದ್ರೇಕಗೊಂಡು ದಂಗೆ ಏಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಅನುಚಿತವಾದ ಮಾತಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನಾಗಲೀ, ನಂಪತ್ತನ್ನಾಗಲೇ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಲಾರರು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಕ್ಷಾಮದ ನಿವಾರಣಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಕ್ಷಾಮದ ನೀತಿ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಬ್ರೌಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತಹ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡನ್ನು ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಒಟ್ಟು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮುಂದೆ ಏನೂ ಅಭಾವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಮತ್ತು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಂದ ಮನಗಾಣ ಬೇಕು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಗಾಣುವ ಬದಲು, ಇದು ಯಾರನ್ನೋ ಒಪ್ಪಿ**ಸುವುದ** ಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಅತ್ಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿನಿಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಇದು ಯಾರನ್ನೋ ಒಪ್ಪಿಸು ವುದಕ್ಟ್ರೀಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದು, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏರಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ನರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕಂತಹ ತುಟ್ಟಭತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮತ್ತು ಮಾರು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಂಬಳಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ನಾವು ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿರ್ಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಹಣದ ಉಬ್ಬರವನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೊಪಾಯಿಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ನಂಪ್ರದಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಜೆಟನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಗೊಳಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಇನತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ, ಕೃಷಿಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುಪಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಬಹಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇಲ್ಲವಾ ದರೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಮತಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಕುನಿದು ಬಿದ್ದು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಖಂಡಿಕವಾಗಿಯೂ ಆಗದೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯದೆ. ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಮುಂಬರುವ ಆಯವ್ಯಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡೆ ನಾಧ್ಯವಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಪಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು ಏನು ಅಳಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ, ಒಂದೊಂದು ಐಟಿಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಂಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ; ಆದರೆ ಅದು ಫಲದಾಯಕವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲವೆ ಈಗ ಕೇಂದ್ರದ ರೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ರೋಜನೆಗೆ 21,500 ಕೋಟಗಳಪ್ಪನ್ನು ಏರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ 500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಈ ಹಣದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರವು ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನುಚ್ಚು ನೂರು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಯಬೇಕು, ಇವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಅವಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಸೌಮಾನ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೇವೆಗಳನ್ನು ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು; ಜನತೆಗೆ ಏನು ಅಶ್ಭಾನನೆ ಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಮರ್ಥವಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಖಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ದಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಣಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೇಶ, ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ವೀಳಿಗೆಗಳು ನಿಮಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಮತ್ಕಾರದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬದಲು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 27–30 ಕೋಟಿ ಜನದ ಅದಾಯ ಮೂರಾಣಿ ಅಥವಾ 18 ಹೆಸ್ಟಿಕೆ ಅದಾಯ ವನ್ನು ಪಡೆದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಅಂಥ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಾದರೂ (ನದಸ್ಯರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವಂತೆ ಅಫ್ಯಕ್ಷರು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು) ತಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡು ವುದು, ವಸತಿ ಕೊಡುವುದು, ವಿವ್ಯೆ ಕೊಡುವುದು, ಈ ಮೂಲ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ. ಈ ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವೇನಿದೆ ಅದು ಜನತೆಯ ಅಶೋತ್ಯರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕುದಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸ್ಟಾಮಿ.

Mr. SPEAKER.—How many times have I to ring the bell? Five times. I had to ring the bell, to give the Members timely warning. I could give Sri Gopalagowda five minutes only. He was allotted 20 minutes. But he was taken 40 minutes. I did not mind, because he was giving good points. But three times, four times and five times I had to ring the bell. But he has not heeded it. That is not good for him or for me or to the House.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬ).—ಸ್ಟಾಮಿ, ಈ ವರ್ಷದ ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾವುವೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಲ್ಪ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಪಾಕಿಸ್ಟಾನ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬದ್ದದ್ದು, ತಾಷ್ಕೆಂಟ್ ಒಪ್ಪಂದವಾದದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಪಿಗ್ ಐರನ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಮೂಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ಹೈನ್ ಅಯಿತು

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರುವ ಹಾಕದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಗಳನ್ನು ಮಾರಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಕ್ಯೂರಿಟಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಲದು ಎಂದು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಎಂಥ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಪಾಯಕಾರಿ ಆಯುವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಪಾಯಕಾರಿ ಆಯುವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ನನಗನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಯುದ್ಧಪಾಯಿತು ಅದು ಯುದ್ಧಪಲ್ಲ ಸ್ಥೂಲ ವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇದ್ದಾಗ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸು ತ್ತಿದ್ದರು. It was a sort of proving ground. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯಾಬ್ಬರಿಗೂ ತನ್ನ ಜೀವನ ಬರಬರತ್ತ ಹಸನಾಗುವುವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶಾಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಎಪ್ಪೇ ಸೈನ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ನುಚ್ಚುನಾರಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಮನ ವರಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ.

ಈಗಿನ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ನೃಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ಲಾನ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ನರ್ಕಾರದವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟೆ, ಪರಿಶೀಲನುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿವರು." ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದರು. ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುತಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ." ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಕ್ರಾನಿಕ್ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ. ಹಾಗೆಂದು ಅವನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ''ರೈಸ್ ಬವೆಲ್ ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕುಣಿಗಲ್ ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ರೋಗ್ಯಾಂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಲು ನನಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಯಿತು. ಬಾಯಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ ನಾನು. ಇವೃಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರ ಬಂತು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದ. ನೀವು ನನಗೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಕೊಡುವ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ಪಲ್ಪ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದ ಕ್ಕೆ ಹೌದು ಎಂದರು. ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ವರ ಮಾನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಐದು ಜನರನ್ನು ಹುದುಕಿ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸೇಕಡ 10 ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಸೇಕಡ 12 ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಮನುಕ್ಯ ಮೂರು ನಾವಿರ ರೂಪಾಯುನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೂಟ್ಟ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಸರಿ ಕಂಡರೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣ್ ಏನು ಎಂದರೆ ಪ್ಲೇಟ್ರೋ ರಿಪಬ್ಲಕ್ ಓದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನವರು ಈ ದಿವನ ಯಾವ ತರಹ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ತರಹ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಣಿಕನಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. It is in the logic of things ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಪ್ಟೇ ನತ್ಯವಾಗಿರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅತನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಗಿಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ನಹಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತುಮಕೂರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷ ನರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಕ್ರಾಷ್ ಫ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ 60 ಮೇಲ ಫಾಸಲ್ ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆ, ಆ ರೀತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ನಾನು ರೆವೆನ್ಯೂ ನಚಿವರಿಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ 60 ಮೈಲಿ ಎಂದು ಘಾನಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಹಣ ಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆ ಏನೇ ಆದರೂ ಕುಣಿಗಲಿಗೆ ಮೀಸಲು, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತಾಲೂಕು ಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಗುಬ್ಬಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿಲ್ಲ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು. ಸಚಿವರನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿದೆ; ನಾನು ಡೆಪ್ಯುಟ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಫೋನ್ ನಲ್ಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, I will pursue the matter ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರು. ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ Whatever money you spend, believe me, it can never be

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಮ್. ದೇವ್)

spent for bona fide purposes and this is the main part of it. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದ ಈಗ ನಾನಾದರೂ ಅಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ಟಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 38, 39, 40 ಮತ್ತು 41ನೆ ಆರ್ಟಕರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೇಜ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವನ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ರ್ಯಾಜ್ಯಭಾರ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಗುಡಿನಲನಲ್ಲ ಹುಟ್ಟರ, ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟರ, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ನಡೆಯುವುದ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ತಾಳೆ ಇಲ್ಲ.

4-00 P. M.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋರಾರದಲ್ಲ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬನು ರೆವಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಬತ್ತ ದವನವನ್ನು ಕೊಡಲಲ್ಲವೆಂದು, ಆ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಾನು ಹೇಪರ್ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ತರಹ ಅಕ್ರಮ ದಾನ್ಯಾನು ಮಾಡುವವರನ್ನು ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೇನೋ ಅಂತಹಾವರನ್ನು ಅಲ್ಲ ಹಿಡಿದರು, ಇಲ್ಲ ಹಿಡಿದರು ಎಂದು ವರವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಗಂಭೀರ ವಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಹು ನೂಕ್ಷ್ಮ ವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವವರು ಬೇಕಾ ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆಂದು ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣಿಗೋನ್ನರ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನಿರ್ವಾನಗಳೂ ನಹ ಇವೆ. ಅರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಆ ವಿವಸವೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಬಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ನವನ್ಯರು ಪವಿತ್ರವಾದ ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೆಲನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಭೀರತೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮರವು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ತಾಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಂಬಂಧವನ್ನು ನಾನು ಜೈಪುರದಲ್ಲ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಅಂದರೆ ಹೈ ಕರ್ಮ್ಯಾಂಡ್. ಇವರಿಗೆ ಈಗ ಪೂರಾ ಮರವು ಬೆಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವರು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇ ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೇ ಗಭೀರತೆ. ಮಾಜಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಶ್ರಿ, ಪ್ರಕಾಶ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ದುಡಿದೆನೋ ಆ ಸ್ಟರಾಜ್ಯ ಇದಲ್ಲ. ನನ್ನ ದುರ್ವೈವೀ ದೇಶದ ಈ ದುಃಖ ವನ್ನು ನೋಡಲು ನಾನು ಇಂದು ಬದುಕಿದ್ದೇನಲ್ಲ ಎಂದು ನೆನಗೆ ದುಃಖ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಜನ ಸ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಯಾರು ಲಂಚ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಪಿಕರಿಸುವುದು ಸ್ಟಾಭಾವಿಕವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೋ ಒಂದೇ ನರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವೆ ಗುರಾಮರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವರ ದುರ್ವೈ ವಹಾರವನ್ನು ನಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಅಳುವುದರಲ್ಲ ಗೌರವವೂ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಭೂಷಣವೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಇಂದಿನ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ : 'ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಐಟ್ಲೆಗಳು ವರ್ಷಗಟ್ಟರೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಎನು ಹೇಳಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಈ ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನ ಮೈ ಉಂದು ಹೋಗುತ್ತದೆ' ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಆಗಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೇ ನಾವೇ ಆಗಲ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲಿವು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾನೂನು ನಹ ರಾಗು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರು ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ 50 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಿದಲ್ಲ ಆಗ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು, ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಯಂತ್ರ ನರಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನರ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಗಳಿನಬೇಕೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ದಿರುದ್ದ ವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ನಾನೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಡಿ.ಪಿ.ಆರ್.ನ್ನು ಮುಂಚೆ ಇವರ ಮೇರೆ ಹೇರು 7th March 1966 45

ತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೇಸಿಕ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ನ ಇದ್ದರೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಪವಿತ್ರವಾದ ರೋಷ ಉಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನಮುದ್ರದ ಅರೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಹಾಗೂ ಜನತೆ ಪವಿತ್ರ ಧೀರೋದಾತ್ತ ರೋಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಧೀರ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಹೇಳುವು ದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. The present Cabinet will not be antagonising the State Government as well as the Central Government. ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಸಿವನ್ನು ಇವರೂ ನಹ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರ ಯಾರಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಹಸಿವು ಈ ರೀತಿ ಬಂದಿದ್ದ ರೆ ಯಜಮಾನನಾದವನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಅವನ ಯಜಮಾನಿಗೆ ಸ್ಟಲ್ಪ ಭಾಗ ಕೊಡುವ ರೂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಆಕೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಕಡಿಮೆ ತಿನ್ನುವುದು ರೂಢಿ ಇದೆ. ಇದು ಮಾನವೀಯತೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಹೆಸಿವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡೆದೆ ಹೊಟ್ಟೇಬಾಕತನದಿಂದ ಇವರ ಅಹಾರ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರಾಮ್ಯತೆ ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. It is a warning. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೂಡಲೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ, ಕಾಸ್ತ್ರ ಅಡಿಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಸ್ತ್ರ ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಈ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. 'ಇನ್ನು ನೌನು ಏನೇನೋ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಕಾರಾವಕಾಶ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆರ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿರಳ. ಅದರಿಂದೇನೂ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಅಹಾರವನ್ನೇನೋ ಜನತೆಗೆ ಹಂಚಲು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ದಿವನವೇ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬು ದಾಗಿ ಆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಡುಗುರ ಹಾಕಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ನರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಏಕ್ ದೆಂ ಒಂದೇ ನಾರಿ ನೇರವಾಗಿ ಕಾಳನಂತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರ ಒಂದು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬೇಸಿಕ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ನಹ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲನ ವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗೆಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇ ಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ನಾರಿ ಇಂಜನಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ದೂರ ಆಳ ತೆಗೆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರುವುದಲ್ಲದೆ ಮನವಿ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 'ಆದರೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಅಗಿಲ್ಲ." ಇವರು ನಿಜವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ 10 ಜನ ಇವರನ್ನು ತಿದ್ದಿದರೂ ಹೇಗೋ ಓದ್ದಾಡಿಕೊಂಡು ಜಯ ಗಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಬ್ಬ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಯೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಯೂ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೊಟ್ಟೇಬಾಕತನ ನಿಜವಾಗಿ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ವಾನು ಹೇಳಿದಂತಹ ನಲಹೆಗಳಲ್ಲ ನಾಲ್ಕನ್ನಾದರೂ ಇವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲಾದರೂ ಪಂಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇವರು ಅಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರನ್ನು ಬೈದದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗಲಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇನ್ನೇನು ಇವರಿಗೆ ಜನತೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಇವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲ — ಹೀಗೆ ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದಂಥ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಂಪೇಷಂಟ್ ಅಗದೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. GHOUSE MOHIUDDIN (Raichur).—Mr. Speaker, I welcome the budget and the speech delivered by the hon'ble Minister for Finance. This budget is very important as this is a budget for the first year of the Fourth Plan. This budget is good one because it does not impose any new taxation. In spite of this, it is a surplus budget and it gives benefit of Rs. 5 Dearness Allowance to the employees. But this announcement

(SRI M. GHOUSE MOHIUDDIN)

of D.A. is not felt happily by the Government employees because recently we have read in the papers that the Government of Madras has revised the D.A. to the level of the Central employees. Yearly we approve the budget which covers crores of rupees. But the main point for our consideration is whether the departments for which we approve huge amount, are working to the satisfaction of the public and yielding the desired results. The administration of the Agriculture Department. to speak frankly, is not satisfactory. In support of this, I will give only one example. One person by name Gulam Samdhani of Manvi, Raichur District, applied for a loan for purchase of a Tractor on Hire Purchase in 1962. He wanted Hindustan type tractor, but the then Deputy Director of Agriculture insisted for the purchase of Furguson tractor. We are now in the year 1966 and that matter is still pending disposal. Several times the party came to Bangalore, I also pursued the matter. Day before yesterday when I met the Deputy Director to know whether they have sanctioned the application or not, he told me that he has sanctioned the application long ago. When I wanted to know the date of sanction, he called the concerned Ladv Clerk who told me that the matter has been referred back to the Tahsil stating that the party is directed to produce legal evidence that he is the guardian of the minor. A responsible officer should not speak like this. They are two brothers. and the application was submitted in 1962, when the younger brother was 17 years of age. Now we are in 1966 and he is no more a minor. These are the hurdles which were created in this case. I had a talk with the concerned officer and he says that he should produce the certificate from the Court. I said that the wording of the direction of the office does not mention this. The direction is: "Party is directed to produce evidence that he is the guardian of the minor, It means that the party should produce witnesses, but witnesses are to be produced is not made clear. Such obstacles were created in this case. Several times papers had to be sent from the Manyi Tahsil to the office of the Director of Agriculture and at every stage there was a delay of 6-7 months. I have come to the conclusion that the office was displeased because they insisted for Furguson type tractor and the party wanted Hindustan type and therefore the matter was being delayed. Government wants that there should be increase in the agricultural production. But, the Agriculture Department is creating difficulties and obstacles in this case. This Gulam Samdhani is a progressive agriculturist in Manvi. He is producing nearly 40 bags of foodgrains per acre in his fields. Even the Divisional Commissioner who visited his paddy fields was pleased to see it which he cultivated on the Japanese system. It is for the consideration of the Government to call for the file and see as to why obstacles have been created in this case and who is responsible for it, because it is a serious matter.

Government sanctioned to old-age pension scheme as a social security scheme. It came into force from 1st January 1965. But, very few

applications have been sanctioned till now. In spite of the fact that Government have issued several orders to advertise the scheme to see that this benefit reaches all the people. neither the Tahsildars nor the Assistant Commissioners are taking interest in the matter.

I would like to say a few words about my District, In Raichur there is only one private College of Arts and Science and recently one more private College of Commerce has been opened. The Hon'ble Chief Minister assured us to give us an Agricultural College, but the matter has been kept back practically till now. I request the Government that at least an Agriculture College should be allotted to Raichur District and started early.

Power supply has not been made available to Yergira Revenue circle in the District. This matter is being pursued for the last three years. An estimate was sanctioned a year back and the work was started. As the Electricity Board adopted a Resolution that the K.V. line will not be supplied free of cost and so the work of power supply was stopped. It was said that there was scarcity for line materials and so the work had to be stopped. Now they have relaxed the rules, but this work of Yergira and Gunjhalli has not been taken up so far, as a result of which the people of this area are not able to get the pump-sets. This is a poor khariff area and there were no rains in this area last year.

People of Gunjhalli and Yergur, which are border villages, have submitted applications for supply of Bulldozers to prepare their lands for the cultivation of rain-fed paddy. Such facilities are provided by the Andhia Government for their border villages. There is a Government Order that every facility should be provided to border villages, but no action has been taken practically.

With regard to the Hospital building at Raichur, the ground floor has been completed and the first floor work is not yet taken up. We have made representation to the Hon'ble Chief Minister and the Minister for Health in this behalf. But, so far, no action seems to have been taken. The Public Works Department people say that it is with the Health Department and Health Department say that it is with the P.W.D. We are unable to get the correct information as to where the matter is pending.

Five posts of Doctors are vacant since 10 months in the District Hospital, Raichur. The five Doctors working as local candidates were taken to the Health Department by the Public Service Commission. There are only three Doctors in the District Hospital, one District Surgeon, one R. M. O., and one Assistant Surgeon, who are pulling on the work of the Hospital. Even today these posts have not been filled it is said there is dearth for Doctors. It is due to the lower scales of pay fixed in Mysore State for Doctors and the Engineers. Unless the scales of pay are improved, nobody will come forward to join Mysore service. I request the Government to arrange to fill up these five vacant posts of Doctors as early as possible. There is one channel, Bechol

(SRI M. GHOUSE MOHIUDDIN)

channel in Raichur Taluk. The ryots have been representing since a long time for full supply of water from this channel to their lands. They have referred this matter even to the Central Government. Investigation of this channel was made and finally they have come to the conclusion that it should be remodelled and repaired. Last year some amount was budgetted, but sanction was not given and as such the amount lapsed. This year an amount Rs. 40,000 has been allotted for this work. As the matter is still pending, I am afraid that this year also the amount may lapse. The ryots have represented and I have also represented but no action has been taken so far. On the one hand Government wants the food production to increase, on the other hand, they have neglected the repairs of these channels. There is breach in the main canal of Tungabhadra every year. Because of the breach of the canal, ryots are not getting water and all the standing crops are lost. When the canal breaches the water rushes into the fields and the standing crop was damaged. Third loss is that the Government has to grant remission of land revenue and the fourth loss is that the Government has to spend lot of money for the repairs of the breached canal. They should immediately find out the cause of this breakage. There is a report of the erstwhile Hyderabad Government regarding the volume of water to be let in the canal, We have to see whether they are letting more water in the canal on account of which it is breaking yearly. This is a matter for the consideration of the engineers and also for the

Sir, after the introduction of compulsory education, I am sorry to say that no arrangement has been made to teach Urdu in Raichur District. Another point is, I am sorry to state that due representation has not been given to members of Raichur district on several committees, on Public Accounts Committee, Estimates Committee and Subordinate Legislation Committee, there is not a single member from the Raichur District. So, justice should be done to all the areas whether they come from Hyderabad-Karnatak, Bombay-Karnatak or old Mysore. I thank you for giving me this opportunity to speak, Sir.

್ರೈ ಎಸ್. ಪಿ. ಫಾಯದೆ (ಅಂಕೋಲ).-ಸ್ಟಾಮೀ, 66-67ನೇ ಅಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸರ್ಕ್ಷಸ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥನಚಿವರು ಇಲ್ಲ ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಎಂದರೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹುದು. ಇದನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ತಕ್ಷಣ ಸರಕಾರ ಗಮನಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಅನೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಲಾಗಾಯುತ್ತ ನನ್ನ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸದುಪಹೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅನು ಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಆಗಲಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ದುಣುದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರು ಜನರ ಒಂದು ಕಮಿಟ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕೋ ನಮಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ರಿಫೋರ್ಟನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ನರಕಾರದವರು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನತೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಫಾರೆನ್ನು ಇರಾಖೆಯ ಅನುಭವವಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಫಾರೆನ್ನು ಬಗ್ಗೆನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಾಣಿನಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲ ಫಾರೆನ್ನು ರ್ಯಾಂಡುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಾಗುವಳ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡರಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಆರು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದಲ್ಲೂ ನರಕಾರ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲರುವ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆನಲು ಈ ಫಾರೆನ್ಡ್ ಖಾತೆಯವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಿಡ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲನ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಅಧೀತು : ಇದರ ವಿಷಯ ಹೀಗಿದೆ : 1960ನೇ ಇಸವಿಯಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಆರು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲ ಭೂಮಿ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. 61ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲ ಆರು ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗಾಗಿ 62-63ನೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲ29 ಕೇನುಗಳಲ್ಲ 64ರಲ್ಲ 13 ಕೇನುಗಳಲ್ಲ ಧೂಮಿ ಯನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಯಿಂದ ಮಂಜೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ನರಕಾರದ ಅರಣ್ಣ ಇರಾಖೆ ಯವರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಲು ಯಾವ ಕಾರ್ಮಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಜಮಿನನ್ಸು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲರುವ ಗಡಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆನದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇನು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ನರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿವಿಜನರ್ ಅಫೀನು ಧಾರವಾಡ ದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ಅಫೀಸುಗಳೂ ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇಲ್ಲರುವ ಡಿವಿಜನ್ನು ಅಫೀನು ಗಳನ್ನು ಆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬದರಾವಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೇಳುತ್ತರೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನರಕಾರದವರು ಕೂಡ ಅಶ್ಭಾನನೆ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೂ ಇನ್ನೂ ಕೃತಿಯಲ್ಲ ಅಗಲಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳು ನರಕಾರದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೊಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೆಲನಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಎರಡನೇ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ಸ್ಟಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಫೀನುಗಳ ಹಂಚುವಿಕೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಫೀನುಗಳ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಡಿವಿಜನ್ನು ಬಹು ದೊರದಲ್ಲರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲನಗಳು ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಇಡೆಯುತ್ತವೆ. ನರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಬದರಾವಣಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಿಗಬೇಕು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನರಕಾರ ದಲ್ಲರುವ ನೌಕರರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪರಕಾರ ಹೀಗೆ ಹುಕುಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ನೌಕರರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೇರು ನಮ್ಮಲ್ಲ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿವೆ. ನಣ್ಣ ಹಳ್ಳ ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಂದಾರಾಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರ ದವನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುಲು ನಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲರುವ ಹಳ್ಳ ಗಳಿಗೆ ಬಂದಾರಾಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟದರೆ ಇದರಿಂದ ಕ್ಟಿಕ್ ರಿಟರ್ನ್ಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಂತಹ ನಣ್ಣ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಕಲ್ಪಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ನರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷಎಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಕೇಳಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳಸಬೇಕೆಂದು ಬಹು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಶಗಳಿಂದಲೂ ತದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತದೇ ಬರುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಿದೆ. ನುಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟಾಕ್ಟರನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಲು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರೇಳು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮಗೆ ಒಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೂಡ ಸಿಗಲಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೂ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಫಾಯಿದೆ)

ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಹಾರ ದವನ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಹಾಯವಾಯಿತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನರಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತಕ್ಕಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ನೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನುಮ್ಮನೆ ಜನತೆಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಫ್ವಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ನಾರ್ತ್ ಕೆನರಾಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ಅದು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ದಾಂಡೇಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ನಿಜ ಅದು ಬಂಗಾರದ ಕೂಸು. ಆದರೆ ಅದು ಕಂಕುಳಿ ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಲ್ಲಾ; ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಆ ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ಉಪಯೋಗವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಲೈನ್ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಲೈನು ಇಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಊರಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ 60 ಪಂಪ್ ಜೆಟ್ನುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಹಣ ತುಂಬಿ ಇದುವರೆಗೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಸಹ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎಂದು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ವಿಳಂಬವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಪ್ಲಿ ಕೇಷನ್ ಯಾವಾಗ ಬಂತು, ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಮ್ಮನು ಹೋಗಿ ಅವರು ನಿರಾಶರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮದು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದುದರಿಂದ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ಸ್ ನಂಹರ್ಕ ವಂತೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳ-ಕಾರವಾರ ರೈಲ್ಯೆ ರೈನಿನ ಅಗತ್ಯತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಪೋಸ್ಕರ್ ನರ್ಕರ್ ಧಾರವಾದ-ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸರ್ಕರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಸ್ಟರ್ ಡಿವಿಜನ್ ಒಂದು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸಹರೇಟ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟ.ಸಿ. ಡಿವಿಜನ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತೀರಾ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು

ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಈರಪ್ಪ (ಯಲ್ಘುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾಸ್ಪಾಮಿ, ನಾನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ—ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ—ಕೇವಲ ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ರೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ನಾವಿದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣಿ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲ ಏನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಾಳಜಿ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಲಕ್ಷ್ಯವಹಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಿೂಡಿಯಂ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೀಗೆ ಮೂರು ತರಹದ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ

7th March 1966 51

ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಕೇವಲ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಅತಂಕವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೂ ಪ್ರಸುತ್ತ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಒಡೆಸುುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಮೊನ್ನೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 3ನೇ ತಾರೀಖನ ದಿವನ 41ನೇ ಮೈಲ ಕಲ್ಲು ಇರುವ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು. 75 ಸಾವಿರ ಪಲ್ಲ ಶೇಂಗ, 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಬತ್ತ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಹೈ ಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸುಮಾರು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಕೂಡ ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಾವಿರ, ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಕೊಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡದೇ ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಪ್ಪಪ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡವೇ ಇದ್ದು ದರಿಂದ ರೈತರು ಸಾಲಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿತನಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿನುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಜಮಿನು ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿಯಮಗಳು ಬಹಳ ಕಠಿಣ ತರವಾದ ನಿಯಮಗಳಾಗಿವೆ. ತೀವುಗತಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಅದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಿದೆ. ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯ ಸಾಭಾರಣೆ 20 ವರ್ಷದ ಇತಿಹಾನವನ್ನು ಬರದುಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೋ ಅಮ್ನ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಆಗಿದೆ: ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲುತನದಿಂದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿವೆ, ದೇಶದ ವ್ಯವನಾಯ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಿಂಪೆಯಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದವರು ಆಯರ್ ಎಂಜಿನ್ಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದೂ ಕೊಡ್ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗಿದೆ, ನೂರು ಮಂದಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ 8–10 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅತಂಕವಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯುಷ್ಟಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ರಾಯುಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ 20ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇವಲ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ತಿಳಿಯದು. ಈಗ ನರಕಾರ ಸಹಕಾರಿ ನಂಘಗಳ ಮೇಲ್ಬಿಚಾರಣಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲನವೇನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸರಕಾರ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ

ಅಶಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನರಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಲ್ಲ, ಶಿಕ್ಷಕರಿರುವ ಕಡೆ ಹುಡುಗರಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಚ್ಚು ನುತ್ತೇನೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಪಾತೆ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ದವಾಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಡಾಕ್ಕರಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಕರಿದ್ದ ಕಡೆ ಔಷಧಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಎರಡೂ ಇರುವ ಕಡೆ ಕಾಂಪೌಂಡರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 18 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರದವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆಡಳಿತ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನೇದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ಜನರು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಯಿ ಬಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರತ್ನ ಈರಪ್ಪ)

ಅನೇಕರು ಅನ್ನ ವನತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ನಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ, ಗಂಗಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ತೆರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಮಲಾಪುರದಲ್ಲ ಕೂಡ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನ್ಯಾಪಿಸಲು ಷೇರುಗಳನ್ನು ನಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ದೊರೆಯಬೇಕು. ರಾಯಚೂರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂಲಿನ ಗಿರಣಗಾಗಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯ ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಷೇರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೊ ದಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದರೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಸರಕಾರ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಇದೆ, ಈಗಲಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆರ್ಲ್ಲಾ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri Thirdmaladevaraya (Gangavati).—Sir, reviewing the work done by the various departments of Government during last year, we see that considerable progress has been achieved. As the Finance Minister has rightly observed, there is scope for economy in expenditure which he is trying to bring about. If the expenditure is economised as far as possible and the loopholes are plugged, I am sure a lot of money would be saved. Some of my friends have given valuable suggestions and some have bitterly criticised. I do not want to go into the merits or demerits of them, but I request the Government to go through them coolly and patiently and, if possible, do the needful to rectify them. Some of my friends have spoken generally about the budget. So, I do not want to repeat those arguments. I would confine myself to my district in general and to my constituency in particular.

The Finance Minister has observed that the major projects are yielding revenue now; there is no doubt about it. But due to faulty construction some of them are incurring losses. There are frequent breaches in the Tungabhadra Left Bank Main Canal which are not only a source of expenditure to the Government but are also causing hardship and loss to the agriculturists. I request the Government to take some adequate measures so that in future such things will not happen.

There is food shortage in our country and I would like to give a few suggestions on this subject. In Tungabhadra Anycut there is a lot of water which is flowing back to the river without being used. If some pickups are constructed they will not only case the tail-end difficulties; but also command some more area. We have got assured water and I request the Government to give us improved seeds, adequate fertilisers and loan in time. If these things are given, I am sure we can produce one or two lakhs of pallas of paddy, and groundnut, etc.

To give initiative to the agriculturists, we should give an attractive price to them. Now the difference between the levy rate and the market rate is very wide. If you want to fix the price in future, I suggest that the farmers, merchants and the Government should sit together and fix an attractive price. Unless and until you fix an attractive price, the agriculturist is not going to take to foodgrains production and naturally

he will be forced to take to eash crops. In order to step up food production we have to give an attractive and fair price. If water is made available, it does not mean that the area is fully developed. Roads also play a prominent part in developing an area. Unless and until we have got good roads we cannot take manures to the fields or bring the produce from the fields to the markets. I therefore suggest that at least in the acheut areas we should have internal roads. In our parts a sugar cess or sugar purchase tax is being collected. I request the Government to spend that amount there to develop the internal roads.

Electricity is being produced in my constituency. I am, however, sorry to say that most of the villages are deprived of it. When people apply for electric power for lift irrigation, they are not given power. Therefore I request the Government to see that to step up food production at least electricity should be given for lift irrigation.

In our area about 2,000 acres of land has been localised for sugarcane and almost all the acreage has come under cultivation. When the Hyderabad Government was there, they wanted to have a Government Sugar Factory there. After the reorganisation of the State, we wanted to have it in the co-operative sector. We have collected Rs. 3 to 4 lakhs but due to foreign exchange or other difficulties it was given to some private party. So we had to wind up the co-operative sector and that private party has purchased the factory site and established an office at Gangavathi Taluk. But due to reasons better known to them that private company is also being wounded up. We are badly in need of a Sugar Factory there. The funds collected for this purpose has been given back. We cannot approach the people again. Therefore, it is possible for the Government to have a Sugar Factory there because in 2,000 acres the sugar cane is grown. The Government can venture upon it. When the Factory comes into production, they will get Rs. 20 to 25 lakhs income in the form of excise and Rs. 5 to 6 lakhs in other

Compulsory levy is going to take place. The ryots are finding it difficult to get the amount of their sale proceeds, because they have to go to the Taluka Headquarters. The agriculturists are being harassed in this way. For compulsory levy, the Government should have adequate staff and money ready for disbursement at the spot where the levy is to be procured. Unless and until this problem is solved you

should not take it up.

Regarding the old canal, we are urging for the last 18 years to repair the Pre-Mogal Canal or Vijayanagar Canals. When our Chief Minister had been there last time, he has promised that Rs. 10 to 15 lakhs are being given for this work. I do not know how much amount has been spent on this. This year a little amount is provided. Repairs are very badly required. Unless and until the old canals are repaired, the agriculturists are put to hardships and they will not in a position to draw water from the canal. I request the Government that adequate amount is provided so that these canals are repaired.

(Sri Thirumaladavaraya)

Thungabhadra Project is a big project. Raichur and Bellary Districts can have full benefits of this project. About 6 to 7 lakhs of acres would be irrigated besides major and minor irrigation projects which will also come in due course. When these areas are fully developed, we require a lot of fertilisers. I request the Government to have a fertilizer Factory in this area. If you have a somewhere else in the State, we have to incur unnecessary expenditure like carting, etc. Therefore it is better to have a Factory in this area. We have got about 150 to 200 Tractors supplied. A Service Station is necessary for these Tractors. Therefore, a Tractor Service Station may be established here and if possible Implements Factory are required for tractors. Government should try to manufacture small tractors so that small cultivators can make use of them. In Japan and U.S.A. it is being done like that. The ryots can purchase on hire purchase system. In our District we have got some major and minor tank projects. The projects were prepared and sent, last year when the budget was also provided and they were not taken up. The Government should see that at least this year all these projects are taken up. With these words I conclude my speech. Thank you, Sir.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಹಣ ಕಾಸಿನ ನಚಿವರು 1966-67ನೇ ಸಾಲನ ಅಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಟಾಗತಿನುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕ್ಕಪ್ಷ ಹೆಗ್ಗೆ ಡೆಯವರು ಹಣ ಕಾಸಿನ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ್ಗೆ ದೇಶವ ಮುಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಆರಾಮಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗೆ ಡೆಯವರು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆ ರಚನೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಖಾತೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಇರುವುದು ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗು ವಂತೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಆಡಳಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಏನು ? ಎಂಥಾ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ದಕ್ಷತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಗಾದೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಪಪತ್ರೇನೆ.

ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವು ತೋರಿಕೆಗೆ ನರ್ಹಲನ್ನು ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಎಷಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಸ್ನಿಸಿತು, ಹಿಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ ಯಲ್ಲ ಕೇಳಿದ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಈಗಲೂ ನಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಾತಿನ ಧೋರಣಿಯಲ್ಲ ಬದಲಾವಣಿ ಕಾಣಲಲ್ಲ ಎಂದು ಅಸ್ನಿಸಿತು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ನಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ನಮಗೆ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ, ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯ ವಾದ ಟೀಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಿಂದ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಸಕಾಯ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು

55

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸಮಾಧಾನಹಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತ ಸರಕಾರವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಂಗಪ್ಪನವರಮೇಲೆ ಈ ವಿಧವಾದ ನೇರವಾದ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರೂ ಮುಖಂಡರೂ ಆಗಿದ್ದು ಅವರು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರಭಾವದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಅವರ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಅವರ ನತತ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಅವರ ನತತ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನಹಾಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು.

5-00 р.м.

ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಉಬ್ಬನ, ಉಪವಾಸವಿದ್ದರೆ ನಂಕಟ ವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ತರಬಾರದು, ಕೆಲನಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ನಾಧ್ಯ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನದಸ್ಯರನೇಕರು, ನರಪ್ಪನ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತೋರಿಸುವುದು ಚುನಾವಣೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷವಿದೆ ಅದಕ್ಕ್ಗೋನ್ಕರ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಈ ನರ್ಶ್ಹಸ್ನಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಒಂದನೇದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಟ್ಟಭತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ, ಹಾಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಕಂದಾಯಗಳನ್ನು ನಥೆಯ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನರ್ ಪ್ಲನ್ ಅಲ್ಲ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಗಳ ನರ್ಸ್ಲಸ್ ತೋರಿನಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ನರ್'ಪ್ಲನ್ ಅಥವಾ ಉಳಿತಾಯದ ವರಮಾನ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ ನತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಚುನಾವಣಿ ಉದ್ದೇಶವಾಗಲೀ, ಜನತೆಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಒಲಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ತಂತ್ರವಾಗಲೀ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈ ನಭೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಪರ್ಮಿತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಉಪ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ನಾಕಷ್ಟು ಸಡಿಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುವುದಿದೆ. ಈ ವರಮಾನವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ನಚಿವರು ದೇಶದ ಇಂದಿನ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು, ವ್ಯವನಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕೂಷವ ಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಾವ ಫೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾಯಿರ್ ಕನ್ ನರ್ವೆಷನ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಪ್ಲೈ ಮಾಡಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೇಟ್ ಯಾವ ರೀತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿವಳಿಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 12 ಅಣಿ 14 ಆಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಳುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಂಡಾಳುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಜಿಲ್ಹಾಧಿಕಾರಿಗೆ ನರ್ಕುಲ್ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಯಿಂದ ಜನತಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲೂ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಲ್ಲ, ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಅಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿನುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ತಗೆರುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿದ್ಯುಚಕ್ತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಲತ್ರಾ ವನಿತ್ರಾ ಕವಿತಾ ಈ 3 ಪರಾವಲಂಬಗಳು. ಇವು 3 ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆಶ್ರಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲತಾ, ಬಳ್ಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮರದ ಆಶ್ರಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವನಿತಾ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ತಂದೆ, ಗಂಡ ಮತ್ತು ಪುಕ್ಕಳು ಆಶ್ವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕವಿತಾ ಇದು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನರ್ಕಾರದ

(ತ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ)

ನಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ರೈತರುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ನಹ ನರ್ಕಾರದವರು ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ನಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಹ ಅಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ನೀರು, ವಿದ್ಯುಚಕ್ಕೆ, ನಾಲ ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಅದರೆ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡ ನಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ನಾಲ ತೀರಿಸಬೇಕು. ಡಿಸ್ಪ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ, ಕ್ಯೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅವನು ಬೆಳೆದ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾರಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. " ಧಾರಣಿಗಳನ್ನು ನಿಗಡಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರುಗಳು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಎನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವನಿಗೆ ವರಮಾನ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ಸಂಸಾರ ತೂಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ನಾಲ ತೀರಿನುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರು ನಹ ಅಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಮನೋಭಾವನೆ ರೈತರಲ್ಲ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಏಕೆ ! ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ! ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ಒಂದಕ್ಕೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಭತ್ತ ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ 70-80-90 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೂ **ಬೆಳೆದರೂ ಇತರೇ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಬರುವಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದಾದ್ದ ರಿಂದ ಅಹಾರವನ್ನೇ** ಬೆಳೆಯೋಣ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ವರಮಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿಡಲು ನರಿಯಾದ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ನಿಗಧಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನರ್ಕಾರ ದವರಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥಿನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಧಾರಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ನರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಥೆತ್ಯ ಜಾನ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ವೃವನಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂರವರು ತುಟ್ಟಭತ್ಯ, ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಪೇಟಿ ರಾರಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಧಾರಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ನಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋನ್ನರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 5 ರೂಪಾಯ ಹೆಚ್ಚು ತುಟ್ಟಭತ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟ ರೂಪಾಯ ಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಈ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು 5 ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಭತ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲ ಕೊಡು ಪುದರ ಬದಲು ಮಾರೈಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಕ್ಟೆಂಟಾರ್ಗೆ 70 ರೂಪಾಯಿ ಇರಲ 80 ರೂಪಾಯಿ ಇರಲ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲ ನೀಸನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಫೇರ್ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೆಬ್ನು ಡೈಸ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ಮಾಡತಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬೊಬ್ಬ ನೌಕರರಿಗೂ ಕೊಡಿ. 5 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಗತಕ್ಕ ನಮಾಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರೆದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ದಿನಸಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಪಾಮಿ, '' ಹಾವು ಹೊಡೆದು ಹದ್ದಿಗೆ '' ಹಾಕಿದಂತೆ ನೀವು ರೈತನಿಂದ ಲೆವಿ ಮಾಡುವ ನೀತಿ ಇದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಅದರೂ ಲೆವಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರೆವಿ ಪದ್ದತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಜನರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಅನೇಕರು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಬತ್ತವನ್ನು ರೈಸ್ಮಾಲ್ ನಲ್ಲ ಹರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಗಿರಲ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘವಾಗಿರಲ್ಲ ನೀವು ರೈಸ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆಂಥ ಒಂದು ಕ್ಚಿಂಟಾರ್ **ಎ**ಂದ ಇಳುವರಿ ವಾಪನ್ಸು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದ**್ಲಿ ಬ**ಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಚೀಲ ಕೊಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ, ನೂರಾರು ಚೀಲ ಅವರಿಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗು ತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಖಾನಗಿ ಮಿಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯು ತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರುವ ಲೆವಿ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ಲೋಹ ಆಗಿ ವನೂಲು ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವರು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು, ಸ್ಟಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಶರಾವತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲ ಎರಡು ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆ ಶುರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ನಚಿವರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎರಡೇ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಬರುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನು 10 ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕಳವಳಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಭಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದ, ನತತವಾಗಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನುಧಾರಣಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಡಶಾರೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು ಸಾವಿರಾರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಳ್ಳ ಯುಂದ ಹರಿದು ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಷ್ಟ ಅಗುವ ಬದಲು, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ವಿದ್ಯಾವಂತ ರಾಗುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ವಿವ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರೂ ತೀರದು. ಇದಕ್ಕೆರ್ಲ್ಲಾ ಕಳಶಪ್ರಾಯವಾದ ನಕ್ ನೆಸ್ ಎಂದರೆ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ತುಂಬಾ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲ ಅಂದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕಾಲೇಜ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಡಿನ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇರ್ರಿಗೇಷ೯ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಟಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ಟಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಿದೆ, ಮುಂಚೆ ತಾವು ಆ ಹಣವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ನ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆಗ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಮುಂಜೂರು ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 50-100 ರೂಪಾಯ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೂ 2,900 ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈಗ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯುದು. ಏನಾದರೂ, ಮೊದಲನೆಯ ಕಂತು 1,500 ಮಂಜೂರು ಅದರೆ, ಅಡಿಷನರ್ ಷೇರ್ಸ್ನ ಎಂದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಚ್ನೆಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಡಿಬೆಂಚರ್ಗೋನ್ನರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ 1,500 ರೂಪಾಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ, 750_800 ರೂಪಾಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೈಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯ ವನ್ನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಲಬರಲೈನ್ ಅಗಬೇಕು. 7-8 ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತಟಾದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. 2-3 ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳ ಮಾಡಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಯೂ ನಹ ರೈತರಿಗೆ ಮೊದಲಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ನಲ್ಲ ನುತ್ತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿನುವ ಯೋಚನೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನ್ಯೊಭಾವನೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಅವರು ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತಡ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಅಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಹ ಎಷ್ಟೇ ಅಫೀನುಗಳು ತಟಾದು ಹೋದರೂ ನಾಳೆ ಕಳುಹಿನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ದಿವನವೇ ಕಳುಹಿನೋಣ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನ್ಹಳದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಿನ ಬಹುದಾದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ನಿವಾರಿನದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ನಿಕ್ಕಾವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೂಡ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ನಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬತ್ಜೆಟ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಏನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕೆ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಂತೋಷ ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ನಭೆ ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿನುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಶೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI (Afzalpur)._Sir, the budget proposals placed before this House by the Finance Minister are really speaking very heart-rending. When I heard his speech I thought he has opened a Pandora's Box. In his speech, he has said that he cannot give relief to the people because already the State is in financial difficulties. There fore, I should say Sir, that although he has minimised the difficult position while recognising the various factors which have affected the State, yet when we go deeply into the affairs, we see that the State has come to a pass when we have to think again and again whether at this rate we can maintain the financial stability of the State. As we entered the Second Plan, as the Finance Ministers admits, about Rs. 25 crores we have saved as a surplus, but during the Third Plan, not only the surplus was wiped out, but also now the position is that we are having a negative balance of about Rs. 10 crores and odd. This is the position now and he has definitely stated that he cannot do without taxing the people because in the market he cannot abtain loans or he cannot procure loans. In the last page of his speech he said that Bangalore is not a financial centre like Bombay, Calcutta or Madras and therefore he cannot raise the finances for the State.

How Sir, to tell the truth even in Bangalore, financial institutions are there but they are not prepared to advance money because the credit of the Government itself has gone down. We shall have to think. We do not say that the Government has lost its credit, it is in effect people's credit which has gone down in the eyes of the financial institutions. The matter is very urgent and I think the whole fiscal policy and monetary policy—though it does not lie with the State Government has to be changed. Because when we read the budget proposals, we see that it is neither production oriented nor is it income oriented. I say it is not production oriented because whatever amount we are investing they are not giving us any returns. The capital expenditure that we are incurring is not yielding any return and year by year we are running into difficulties. Now the Hon'ble Minister has estimated in his speech that

"the quantum of our repayments and interest was to the tune of 14 crores in the Second Plan, in the Third Plan, although it was expected that it would be 25 crores, it has come to 52 crores in the end."

I do not say it was any arithmetical mistake, but our rate of spending is so much that the interest is piling up, and in the fourth plan...

SrI RAMAKRISHNA HEGDE.—That is not interest. That is instalment of loan-repayment of Central loans.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—Whatever it is, the over-draft position also is not good. Because, even now about 268 crores have to be repaid to the public as well as the Central Government. Now the over-draft has also to be returned. The Finance Minister is not definite he is going to repay it within a year or two or whether he will take another three or four years or the whole of the fourth-plan. Any how, ways and

means advance is so large, that it is unlikely to be returned. One thing is the Reserve Bank goes on lending. At this rate, I think the State Government will be tempted to incur debts and take more advances from the Reserve Bank. Well Sir, when we say that there should be tightmoney policy as for as private sector is concerned, money in the private sector is so dear and the interest rate has been raised, credit squeeze has been enforced against the private sector, as far as Government is concerned. I do not see why they are so very free as to advance any money they want. There should be so limit to over-drawing. Therefore, I should say that they are enforcing regulations against the private banks and private sector, the Reserve Bank is free to advance any money to the States. How can they overcome the inflation in the country. As far as State Governments are concerned, they have reversed their policy and it seems as if they are encouraging inflation by encouraging the State Government to overspend. Is there no law to restrain the Reserve Bank from advancing monies freely to the State Governments when the latter want it? That facility is refused or denied in the case of private sector. I should say that the Reserve Bank also should be controlled by the Central Government so that they may not give them all the money asked for.

Now I feel Sir that we are the highest taxed nation in the world and as far as scales are concerned, Madras is the highest, and our attempt here has been to keep up to the level of Madras, in our tax proposals. We are bringing the existing taxes to the level of Madras. We have not restricted to Madras alone. If there is any tax proposed in any other State, we are too ready to introduce that here. In this sense, we are over-taxed. If that is so, how is it possible for the Government to expect the public to save money and invest. They want small savings from the people. They want that the private sector also should prosper and at the same time, they are mobilising the resources to the highest. Where is any means! The Central Government and the State Government both are taxing to the highest extent and at this rate people are being squeezed. This ought not to be the Government's policy. In America and other progressive country, they are not increasing the rate. What they add to the production is estimated and automatically the taxes can be increased and there will be increased revenue to the State and they get more money. Here by increasing taxes, they want to get the money. Therefore, I think Sir, that the Government is going in reverse direction. If the Budget proposals are viewed in this light, whether they are instrumental in giving more employment to the people, whether they are instrumental in producing more industrial goods and other goods, the productive capacity of the country has not increased. That is the reason why we are in a tight corner.

5-30 р.м.

Now Sir, as far as our resources are concerned, I should say that the Finance Minister has said that the Finance Commission has done some justice. I say that the Finance Commission has done some 'partial justice'.

(Sri Anna Bao Camamurni)

Partially it has done jusice! but not to the full extent and in some respects, the State Governments are let down. For instance devolution of revenue I should say that the Central Government has separated the corporation tax and thereby it has affected the income-tax revenue.

Whereas the Corporation Tax has increased by six hundred per cent. the basic income-tax as remained at nil. It has increased by 50 per cent only. So, whenever any legislation is brought before the Parliament, the Constitution lays down according to article 274, that whenever a Bill or an amendment to an existing Act for variation or for importing an amendment is brought before the Parliament, it must have the recommendation of the President. The Finance Commission have said that in order to have the States to have a say in the matter, a machinery should be devised so that the States' opinion may be obtained and then the President give permission to introduce such a legislation. In 1959, they silently passed an Act separating the Companies income as Corporation From 1959 up to now this tax has risen to such an extent that it has increased to 600 per cent. Therefore, I say that the State Government must insist on the Central Government to devise some machinery whereby the Centre should not take any unilateral action as far as devolution of such taxes are concerned.

Another thing which some of the State Governments have stated are that when the Constitution was adopted or when it came into force, the Gifts Tax, the Wealth Tax and the Expenditure Tax, were not taken into consideration, or they were not included in the Constitution. These taxes were imposed in 1957. When income-tax has been brought into the divisible pool, why have these other taxes, the Wealth Tax, the Gifts Tax and the Expenditure tax (which has been abolished this year) not been brought into the divisible pool? Why not the State Government insist? Should they not strengthen themselves by obtaining some share? Because, the States are also entitled to get some share from every source of taxes of the Centre. Therefore, I say that the Centre should give a share or they must put into the divisible pool the proceeds of the Gifts Tax, the Wealth Tax and any other tax which has been newly included in the schedule of taxes. A share in these taxes will really strengthen the position of the State. As far as the income-tax is concerned, I think the Finance Commission has not done any favour to All the States have got it. Whereas the last Finance Commission has given 66 and 2/3 per cent, what this Finance Commission have done is, they have recommended 74 per cent. This is nothing more than what the State could expect. At least, if they had given out of the Corporation tax, they would have justified themselves. They did not recommend any share from the Corporation tax which is considerable. Therefore, by separating the Corporation tax from the basic income-tax they have done considerable injustice to the State, and therefore, through this Assembly, I should like to draw the attention of the 7TH. MARCH 1966

Central Government to the fact that the Corporation tax should be merged with the basic income-tax so that all the States may get their share.

As far as the award of the Finance Commission under Grant-in-aid is concerned, the State Government has utterly failed in some of the matters which ought to have been before them-with great delay they have been brought. Now, the first item is about the D.A. Finance Commission have taken as committed expenditure, all that expenditure which was incurred before 30th June 1965. Now, the State Government, instead of passing the Government Order about the grant of D.A. before that date, in May or June, have passed the order on the 22nd July 1965. As a result of that, the Finance Commission did not take into consideration the expenditure committed under that head. Our Accountant General did not recommend this amount. What was the loss which the State Government incurred as a result of this delay? It was about 17.50 crores. For the calendar year it is 2.75 crores and for the other four years of the plan period it is 14.75 crores. Or a total of 17.50 crores loss we have suffered as a result of the delay on the part of the Government in issuing the G.O. I want to ask the Government—why was this delay caused when they knew well that this was revenue expenditure which would be taken by the Finance Commission into consideration and which would come before them for consideration. Knowingly I think they have done harm to the interests of the State, when they knew fully well that this was an expenditure to be picked and brought before the Finance Commission.

Another thing that I wish to say is this. Many States transferred some of the proceeds of the taxes for specific purposes, for which they constituted some fund. But our State wanted to take everything to the General Revenues. Therefore, we have been put to a loss. They have said that taxes under the Mysore Motor Vehicles Tax, under the Sales tax on motor spirits, Electricity duty_all these could have been constituted as a fund and then utilised for the non-Plan expenditure. If the Government had done that, the Finance Commission would have taken into consideration this factor and given the grant. But our State Government has not done it. They ought to have constituted a separate fund. If the proceeds of these taxes had been constituted as a separate fund, we would have developed our roads and at the same time, we would have been reimbursed by the Finance Commission. Has anybody in the Finance Department or the Finance Ministry invited attention to these things? Is it a new thing to them? I do not know. But, in future at least, I suggest to the State Government that they must constitute separate funds under these Acts and divert the money in each separate fund for its development. Fos example, electricity duty. We collect it on the consumption of electricity. If this duty is utilised for giving relief to the agriculturists, I think we would have done a great justice to the agricultrist and given relief to them. This amount was included in the general revenues and therefore they did not utilise it for that special purposes. It is high time that the State Government do constitute

(SRI ANNA RAO GANAMUKHI)

some separate funds for utilising them for those purposes only. In the same manner the sales tax on motor spirit can be constituted into separate fund and utilised for development of roads. The Finance Commission have allowed funds used for financing non-planned expenditure outside the revenue account. Therefore, our Government to that extent stands to lose because they have not constituted a separate fund.

Again grants to local bodies. They have taken into consideration whatever grants given to the local bodies. They have said that there are many States who have undertaken legislation—the Bills are pending before the legislature or orders are not issued and therefore they could not taken into consideration the grants to local bodies. If the Zilla Parishad Act had been passed and if hundred per cent land revenue was given to the Jilla Parishads they would have reimbursed to the State Government to that extent. But they have not done. I think these are all things which require some imagination on the part of the Government and they would have substantially helpen the Finance Commission to give us more grant. In the case of other States they have allowed such things. As far as sinking fund for repayment of loan is concerned, other States have made substantial provision in their budgets. We have made only Those States which have made substantial provision have got more because the Finance Commission has taken that into consideration. On that account also we stand to lose because we have not made sufficient provision.

As far as relief measures are concerned, we are given only 34 lakhs per year according to the Finance Commission. We know that Madras gets 50 lakhs, Andhra gets 75 lakhs Orissa gets 123 lakhs, Maharashtra gets 60 lakhs and we get only 33 lakhs. Madras has 38.6 per cent irrigated area, Andhra 27.1 per cent irrigated area. Where irrigation facilities are so much they are getting more than what we get. We suffer more because of scarcity; there are no irrigation facilities and there is famine every year. So if we had provided more money, they would have given us more. We deserve more help than what Madras or Andhra gets. Therefore, in this respect also our case has gone by default. We hould have insisted upon more grant. Just because they have given 20 crores, we should not feel very happy. All the commit-

ments of the Third Plan have fallen on us.

As far as interest on loans is concerned they have provided 58.66 crores for the Third Plan and for future also they have provided 29.92 crores. I do not know whether this 29.92 crores will cover the whole grant. During the fourth plan we are likely to incur great debts than what this budget speaks of. The revenue gap and the capital gap is likely to be more than what is stated here. The budget figures may prove to be illusory.

Lastly I should say that there should have been a mention of reducing some of the taxes like taxes on food articles. There is no mention of it. I think the hon'ble Minister has not done justice to his portfolio. When

he says that so much distress is there in the country when prices are going up, at least in respect of food articles they ought to have taken measures to reduce the sales tax. I think before the budget session is over, he will bring forward some amendments in the taxation measures which are likely to reduce the hardships of poorer classes. If a bull comes to gore a person, should he catch it by the tail? By doing so, he cannot control it. Likswise, it is necessary that this Government should not allow the crisis to rise but adopt some measures whereby the prices can be checked and relief given to the people.

†ಶ್ರೀ ಜೆ. ದೇವಯ್ಯ (ಮಂಡ್ಯ).—ಸಭಾರ್ಯಕ್ಷರೇ, 1966-67ನೇ ವರ್ಷರ ಬಡ್ಜೆಟ್ವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ 3 ಕೋಟ ರೂಪಾಯುಗಳ ವರಮಾನದಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಗಳನ್ನು ನೋಡು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದಾರಿದ್ರೈವುಂಚಾಗುತ್ತದೇ ಹಾಗೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ವರಮಾನ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟತರವಾದ ದಾರಿದ್ರ, ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನೇನೋ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇವರು ಗಮನನಿನುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಯಾ ನವಸ್ಯರಿಗೆ ನರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬ್ ಾನಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲಿ ಕನ ವಿಷಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲ ಮಳೆ-ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಅಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿನಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನರ್ಕಾರದವರು ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲ ನಾಲ ತೆಗೆದು ವೈು ನೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿರು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾಗ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೆ ರಾಜ್ಞ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇವತ್ತು ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಸಾಲಕೊಡ್ಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. 25 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯುಗಳಂತೆ ಸಾಲಕೊಡಲು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು 15 ಕ್ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮುಖೀನ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿನುವುದ ಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬೌವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಈಗ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು.

ಅ ರೀತಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸದ್ದು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಸಫಲ ವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿತಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲದೊರೆತಿದಿಯೇ, ಸರ್ಕಾರದದರು ಸಾಲಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಖರ್ಚುವಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅವರು ತೆಗೆದಂತಹ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲ ನೀರು ಬಂದಿ ದೆಯೇ ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಂತುಗಳನ್ನು ರೈತಕಟ್ಟದ್ದಾನೆಯೇ, ರೈತ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ಅ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲ ನೀರು ಸಪ್ಲೈತಿ ಅಗುತ್ತಿದೆಯೇ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅ ಬಾವಿಯಲ್ಲ ನೀರು ಸಪ್ಲೈತಿ ಅಗದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪರಿಶೀಲಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬೋರ್ವವೆರ್ಗಳನ್ನು ತೆಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಅನೇಕ ಕೋ.ಅಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಾಂಡವಪುರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲ ಕೆಲನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲ ರೋಪದ್ನೊಷಗಳೇನಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲನಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರ ಮಾನೆಯುರನ್ನು ಡಿಸ್ಎುವಾಕ

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ದೇವಯ್ಯ)

ಮಾಡುವುದು, ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಜನ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ 30-40 ಜನಗಳನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದಿವ್ದಾರೆ." ಅದರಿಂದ 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾ ಯಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕಂಪೆನಿಯ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲ ಕೆಲನ ಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ? 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲ ಈ ನಹಕಾರ ಸಂಘ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಹಾಯಮಾಡಿರುವ ದುಡ್ಡು 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆ ನಂಘದ ನದನ್ಯರುಗಳ ಷೇರುಹಣ ಒಂದು ಕೋಟ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರುವ ಹಣ 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯುಗಳು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆ ನಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವುಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಇದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಿನಬೇಕು. ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ ನಾನು ಅನೇಕಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಳಿ ಸ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಬದರಾವಣಿ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು. ನರ್ಕಾರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಎಗ್ಲಿ ಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರದಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಅವರು ಕಂದಾಯಹಾಕಿ ಜನಗಳಿಂದ ವನೂಲು ಮಾಡಿದಂತಹ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನದ್ದಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಸ್ಪದಾರರು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಏತಕ್ಕೋನ್ಯರ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರನ್ನು ಅಲ್ಲ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಪಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೆ ಪಾರ್ಟಿ ಮನೋಥಾವವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಜನಗಳು ಬುದ್ಧಿಕಲನುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾನು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತನ್ನ ಕೇಳುವುದನ್ನು ಬಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿ ಹೈನೆ. ಅಹೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಎರೆಡೂ ವರೆ ಕೋಟ ಜನಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಸ್ಪಾಮಿ, ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನರ್ಕಾರದವರು ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ನಡೆಯವರು ಲವಕುಶರ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲ ರೈತರು ಮಳೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲದೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲರಿತಕ್ಕೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿಟಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರಿಗೆ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿನಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಕರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿ ಬಂದರು. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಿದ್ದ ರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದ ರಿಂದ ನೀರು ನಿಲ್ಲು ವಕಡೆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯ ನ್ಫಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ 11 ರೂಪಾಯ ಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೂಲಗಾರರಿಗೆ ನರಿಯಾಗಿ ಕೂಲ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನ್ಯಲ್ಪ ಕೇಳಬೇಕು. ಈಗೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ದೇಶದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ನರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಾರಂಥವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲ ಬರುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನು ನಮ್ಮದು ಕಡಿಮೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು). __ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲ ಕೊಡು ಪುದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ದೇವಯ್ಯ, __ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ "ಅದನ್ನ ಪಾಲುದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮ ವುಂಡ್ಯ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಟಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು ವವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸೈಟುಗಳನ್ನ ಯಾರು ಯಾರಿಗೋ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲ ಸೈಟುಗಳನ್ನೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜನಗಳು ವಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾ೯ ವೀರೇಂದೆ, ಪಾಟೀಲರಗೂ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತು." ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಾಸವಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಓಡಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ಟೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ನರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಔಟ್ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಮಂಡ್ಯಾದಲ್ಲಿಯೂ ಸೈಟಾಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಎಂಗಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಜನನಂಖ್ಯೆ ಪಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜನನಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲ 16-17 ಲಕ್ಷ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಂಡ್ಯಾಡಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇಷ್ಟು ಜನೆಸಂಖ್ಯೆ ಇರಲಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಬಾನೆ ಬಂತು, ಏಶ್ಯೇಶ್ವರಯ್ಯನೆವರೆ ನಾಲೆ ಬಂತು ಈಗ ಮಂಡ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ಬೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ನಮಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಗುಂಪು ಮನೋಭಾವದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬಾರದು ಈಗ ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯ ಬೇಕು. ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಕ್ ಹೆಲ್ಮ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಂದರೆ 1928ನೇ ಇನವಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ಡ್ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಈಗ ರಿಟ್ಟ್ರೆರ್ ಆದರು. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಂದರು. ಅವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಲೇರಿಯಾವನ್ನು ಬಹಳ ಕಪ್ಪಪಟ್ಟು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಗ ಈ ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನರ್ಕಾರದ ಅರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಹೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ಈಗ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೇ ಮಂಡ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀರು ಬನ್ನೂರು ಎಕ್ಸ್ ಟೆನ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆ ನೀರು ನಿಂತು ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತು ಕೊಳಿತು ನಾರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಂತು ಕೊಳೆಯು ತ್ತಿದೆ, ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನ ನೋಡಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಕೆಲನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಹೆತ್ತ ಮಗುವನ್ನು ನಾಯಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಟಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ 6 ಗಂಟೆ ಅಯಿತು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ನಾಳೆ 10 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

- Mr. SPEAKER.—The Chair does not know. He may ask his Whip. What is the arrangement on the Government side? Will the other Ministers like to intervene tomorrow?
- Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Sir, the Finance Minister will reply finally. Let the members have the fullest opportunity to express their views.
- Mr. SPEAKER.—The Whips may kindly note the respective time taken by the parties.

The House will now rise to meet tomorrow at 1-00 P.M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, the 8th March 1966.